

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

« Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις » (Α΄ Κο 1,30)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ
Ε.Σ. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΛΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΑΧΥΔΕΛΤΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΗ΄
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023
Άρ. Φύλ. 934

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο

Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος

ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Τεύχ. 934, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2023

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση, καλλιτεχνική επίμελεια:

«Χριστιανική Έλπις»

Όρθόδοξη Αδελφότητα,

Φίλυρο Θεσ/νίκης

Τηλ.: 2310 677136

Έκτύπωση - βιβλιοδεσία:

«ΜΑΥΡΟΓΕΝΗΣ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Μ.Ι.Κ.Ε.»

Τηλ.: 2310 700770

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 12€

Έξωτερικού: 35€

Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$

Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

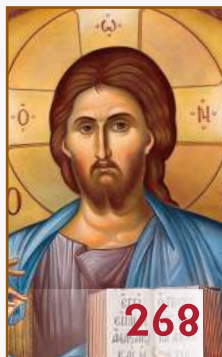
Γιά τούς συνδρομητές του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060

7401 0115 324

Περιεχόμενα

Έπιστροφή στην ειδωλολατρία;.....	267
Στά Ξσχατα... τί μετράει;.....	268
Ό θεοφόρος όσιος Δαβίδ	270
Τριάντα κεριά (ποιήμα)	271
Τά ζώα στην Καινή Διαθήκη	272
Ό μεσότοιχος	274
Έρχονται Χριστούγεννα... ..	275
Ό Ναός του Σολομώντος Α΄: ή ιστορία του	278
Τό φάρμακο για τίς θλίψεις (Α΄ Θε 5,16-18)... ..	280
Ό έθελουσία του Άρκαδίου.....	282
Πρόσθεση ή πολλαπλασιασμός;.....	284
Κοινωνοί	287
Άγγελική έπιβράβευση (διήγημα).....	288
Άρχίζουμε ξανά!.....	290
Πρόγραμμα όμιλών.....	291
«Νόσος τής πόλεως».....	292
Συζητώντας τά γεγονότα... ..	294

Ἐπιστροφή στήν εἰδωλολατρία;

Στίς 25 Νοεμβρίου ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τήν ἱερή μνήμη τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, «τῆς μεγαλομάρτυρος καί πανσόφου» νύμφης τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Αἰκατερίνη (3ος-4ος αἰ.μ.Χ.), ἀρχοντοπούλα τῆς Ἀλεξάνδρειας, μέ ἔκπαγλη ὁμορφιά ἀλλά καί μόρφωση ἀπαράμιλλη, μέ ἀνοιχτούς μπροστά της τούς ὀρίζοντες τῶν διακρίσεων σέ ὅποιον τομέα ἐπιθυμοῦσε, ὑπέταξε τά πάντα «εἰς τήν ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ» (Β' Κο 10,5), καί γιά τή δόξα του δέν δίστασε νά ὑποστεῖ ἀκόμη καί τόν σκληρό μαρτυρικό θάνατο.

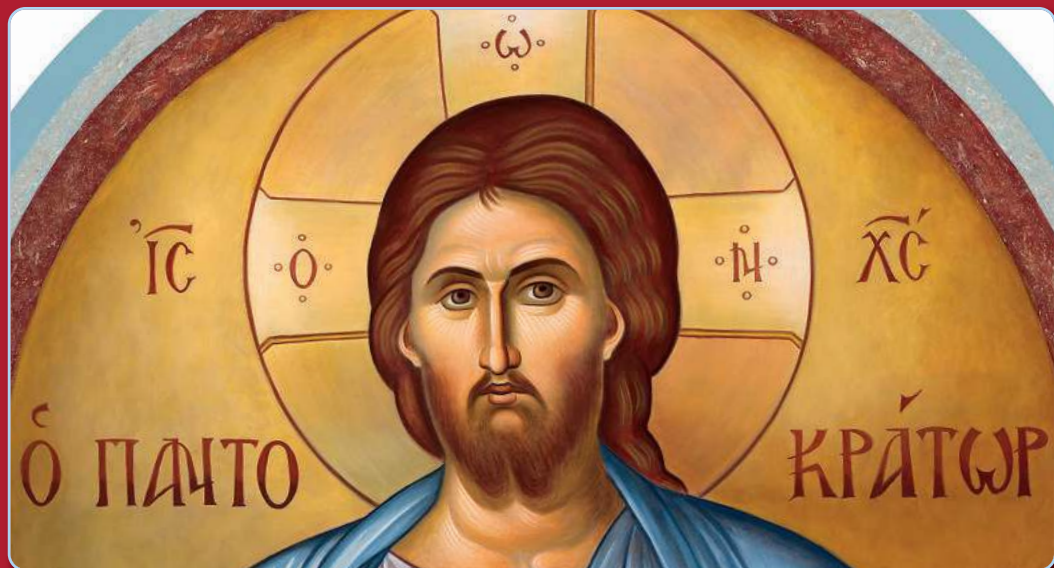
Ἦταν πράγματι σοφή. Γνώριζε πολλά. Ὅμως τό χάρισμά της αὐτό τό χρησιμοποίησε ὄχι γιά ἰδιοτελεῖς, χωμάτινους σκοπούς, ἀλλά γιά νά ἐλκύσει στή χάρι τοῦ Νυμφίου της ψυχές· ἀκόμη καί μέσα στό παλάτι τοῦ ἀντίχριστου αὐτοκράτορα· ἀκόμη καί μέσα στήν ἴδια του τήν οἰκογένεια...

Θαυμάζει σήμερα ὁ κόσμος μας τή σοφία, τή γνώση, τήν ἐπιστήμη. Καί ὄντως εἶναι ἐκπληκτικό αὐτό πού συμβαίνει: Ὁ ἄνθρωπος, πού ἀρχικά ζοῦσε σέ σπήλαια, τώρα ἀγγίζει τό σύμπαν καί προγραμματίζει διαστημικά ταξίδια καί πολιτείες. Κατάφερε αὐτό πού κάποτε θεωροῦνταν παραμύθι καί ἄπιαστο!...

Ὅμως ἄς σκεφτοῦμε λίγο ψύχραιμα: Πού μᾶς ὀδηγεῖ ὄλο αὐτό τό ξέφρενο πανηγύρι τῶν ἐφευρέσεων καί τῶν ἀνακαλύψεων; Πού θέλουμε νά φτάσουμε; Πού στοχεύουμε; Γνωρίζουμε; Ὁ σκοπός μας εἶναι νά ὑπηρετήσουμε τόν ἄνθρωπο ἢ μήπως μᾶς μεθαίε μέ τό κρασί του ὁ ἀρχαῖος ἐκεῖνος πειρασμός νά γίνουμε θεοί; Μήπως ὅσο προχωράει ἡ γνώση, τόσο αὐξάνει καί ὁ ναρκισσισμός μας;... Ὅλοι γνωρίζουμε τό τέλος τοῦ μυθικοῦ Νάρκισσου: Πέθανε ἀπό ἐξάντληση θαυμάζοντας τό εἶδωλο τοῦ ἑαυτοῦ του στό νερό.

Κι αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό πρόβλημα: Ἡ ἐπιστήμη καί ἡ γνώση εἶναι ἀναμφίβολα ἀγαθό, δῶρο τοῦ Θεοῦ. Ἐνῶ ὅμως θά ἔπρεπε νά προσανατολίζει τόν ἄνθρωπο στόν δωρεοδότη, τόν Πατέρα κάθε ἀγαθοῦ, τόν ἐγκλωβίζει ἀντίθετα στό «ἐγώ» του, θωπεύει καί τροφοδοτεῖ τήν αὐταρέσκειά του. Δέν φταίει βέβαια ἡ ἴδια. Φταίει ὁ νοῦς μας, πού σάν νήπιο καλλιεργεῖ ἐπίμονα τήν πεποίθησή πώς μέ τό κουβαδάκι του θά μπορέσει νά ἀδειάσει τή θάλασσα!...

Ἡ ἁγία Αἰκατερίνη, ἀλλά καί πλήθος ἄλλων ἁγίων, σοφῶν καί κατά κόσμον, μᾶς διδάσκουν μέ τό παράδειγμά τους κάτι πού ἔπρεπε νά εἶναι, τουλάχιστον γιά τόν δυτικό «χριστιανικό» κόσμο, αὐτονόητο: Ἡ γνώση ἀποκτᾷ νόημα, ὅταν παίρνει νόημα ἀπό τόν Κύριο, τήν ἀληθινή πηγὴ τῆς σοφίας. Ἀλλιῶς καταλήγει στήν εἰδωλολατρία, δηλαδή στήν πρωτόγονη ἐκεῖνη ἐποχὴ πού ὑποτίθεται ὅτι ἀφήσαμε πίσω μας ἀνεπιστρεπτή. Μέ ὅλη βέβαια τή βαρβαρότητα πού τή συνόδευε.

Στά ἔσχατα... τί μετράει;

Καθώς τό πολιτικό ἡμερολόγιο βαδίζει πρὸς τὰ ἔσχατα τοῦ ἔτους, τό ἐκκλησιαστικό βρίσκεται ἀκόμη στήν ἀρχή του. Σέ αὐτό τό χρονικό μεταίχμιο ὁ λειτουργικός χρόνος ἀναβιώνει τήν ἱστορική περίοδο τῆς προσμονῆς τῶν «ἐσχάτων». Εἰσερχόμενοι στήν περίοδο τῆς Τεσσαρακοστῆς τῶν Χριστουγέννων, μνημονεύουμε τούς προπάτορες, τούς προφήτες καί τούς δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ ὁποῖοι συναντήθηκαν σέ ἓνα κοινό σημεῖο: στήν προσμονή τῆς ἔσχατης παρέμβασης τοῦ Θεοῦ στήν ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Μία παρέμβαση τήν ὁποία ὑποσχέθηκε ὁ ἴδιος ὁ Θεός καί κατανοήθηκε ὅτι θά σημάνει τό τέλος τῆς ἱστορίας.

Σύμφωνα μέ τή ροή τῆς βιβλικῆς ἀφήγησης ἡ ὑπόσχεση αὐτή δόθηκε ἀμέσως μετά τήν ἀπόφαση τοῦ ἀνθρώπου νά αὐτονομηθεῖ ἀπό τόν Δημιουργό του: ἡ Εὐά θά ἀποκτήσει ἓναν ἀπόγονο πού θά συντρίψει τό κεφάλι τοῦ φιδιοῦ, τήν αἰτία τῆς ἀποστασίας (Γέ 3,15). Σύντομα ὁ ἄνθρωπος ἀντιλήφθηκε ὅτι τό νά ἀναλάβει ὁ ἴδιος τήν εὐθύνη τῶν ἀποφάσεων γιά τή ρύθμιση τῆς ζωῆς του καί τοῦ κόσμου του δέν ἦταν ἀπλό πράγμα. Καθώς τό ἓνα λάθος διαδεχόταν τό ἄλλο, ἡ διάρρηξη τῆς μιᾶς σχέσης ἀκολουθοῦσε τήν ἄλλη, μπήκε σέ ἓναν φαῦλο κύκλο ἀποτυχίας καί θανάτου, ἀπό τόν ὁποῖο ἦταν ἀδύνατον νά βγεῖ.

Καθώς εἰσερχόμαστε στήν ἱστορική περίοδο, ὅπως τήν ὀρίζουμε σήμερα, ἡ κατάσταση στόν κόσμο ἦταν τόσο περίπλοκη, ὁ πόνος τόσο ἀφόρητος καί τὰ ἀδιέξοδα τόσα πολλά, ὥστε ὁ ἄνθρωπος ἀνήμπορος ὑποτάχθηκε στή μοῖρα του, ἀνίκανος νά ἀλλάξει ὅτιδήποτε. Μέσα στήν ἀπόλυτη σύγχυσή του ἔντρομος ἐκλιπαροῦσε τὰ ἄλογα στοιχεῖα τῆς φύσης νά τόν λυπηθοῦν καί ἀπελπισμένος πρόσφερε δῶρα καί θυσίες γιά νά τὰ ἐξευμενίσει.

Φωτεινή ἐξαίρεση μέσα στή μαύρη καταχνιά τῆς ἄγνοιας καί τῆς δεισιδαιμονίας οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ ὁποῖοι πάντοτε, ἀλλά ἰδιαίτερα σέ περιόδους κρίσεων, ἔστρεφαν τό βλέμμα στόν Δημιουργό. Κάθε φορά πού ἡ διαφθορά καί ἡ

ἀποστασία κατέτρωγε ἀργά καί σταθερά τίς σάρκες τῆς κοινωνικῆς τους πραγματικότητας, ὅταν οἱ θεομηνίες, πλημμύρες, ξηρασίες, σεισμοί ἢ ἀσθένειες ἐξαφάνιζαν τή ζωή, ὅταν τό μίσος, ἡ ἀπληστία καί ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων δημιουργοῦσε κάθε εἶδους φρικαλεότητα, σχηματίζοντας ἐπάνω στή γῆ δύο μεγάλες λίμνες ἀπό τά δάκρυα καί τά αἵματα τῶν ἀδικοχαμένων, τότε ἦταν πού ἡ ἀρχική ἐκείνη ὑπόσχεση ἀνανεωνόταν. Κάθε φορά ὅμως λάμβανε πιά συγκεκριμένη μορφή, μέ καινούργιες πληροφορίες, οἱ ὁποῖες μέ ὀλοένα μεγαλύτερη ἀκρίβεια σκιαγραφοῦσαν τή μορφή ἑνός ἀνθρώπου πού θά ἔφερε ἐπάνω του ὅλες τίς θεῖες ιδιότητες καί θά εἶχε ἐπωμιστεῖ τό χρίσμα τῆς ἀποστολῆς «νά ἐξαλείψει κάθε δάκρυ ἀπό κάθε πρόσωπο ἀνθρώπου» (Ἠσ 25,8). Ἡ μελλοντική ἐποχή τῆς ἐμφάνισής του ὀνομάσθηκε «ἔσχατα», ἐνῶ ἡ προσδοκία τῆς ἔλευσής του γινόταν συνεχῶς καί ἰσχυρότερη ὅσο ὀδυνηρότερα ἦταν τά γεγονότα.

Ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ καί Λόγου στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τή Ναζαρέτ σήμανε τήν ἔλευση τῶν «ἔσχάτων» πού ἡ Παλαιά Διαθήκη ἀνέμενε. Ἡ ἔσχατη παρέμβαση τοῦ Δημιουργοῦ στήν ἀνθρώπινη ἱστορία ἐπιτελέσθηκε. Ὅμως μία νέα προστέθηκε: Δέν ἐπρόκειτο γιά μία ἱστορική στιγμή ἀλλά γιά μία περίοδο. Ὁ ἱστορικός Ἰησοῦς ἦταν ἡ πρώτη παρουσία. Ὡς Υἱός τοῦ Ἀνθρώπου «ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ» ὑποσχέθηκε τή δευτέρα παρουσία του. Τά «ἔσχατα» ἀνανεώθηκαν: Ἦρθαν καί θά ξαναέρθουν. Εἶναι παρόντα ἀλλά καί μέλλοντα. Συγχρόνως!

Μέσα σ' αὐτή τή νέα πραγματικότητα ἡ Ἐκκλησία πορεύεται τήν ἱστορική της πορεία μέ ἀνανεωμένη τήν προσδοκία τῶν νέων ἐσχάτων. Οἱ χριστιανοί συνεχίζουμε νά παρατηροῦμε τά σημεῖα τῶν ἐσχάτων καιρῶν, ὅπως τά δίδαξε ὁ Κύριος: «Ὅταν δέ ἀκούσητε πολέμους καί ἀκοῶς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γάρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος. Ἐγερθήσεται γάρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καί βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καί ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καί ἔσονται λιμοί...» (Μρ 13,7-8) καί ἄλλα πολλά! Σέ ὅποια ἱστορική στιγμή κι ἂν σταθεῖ κανεῖς, τά γεγονότα τοῦ κόσμου ἦταν πάντοτε ἀποκαρδιωτικά: συγκρούσεις, ἐντάσεις, σύγχυση, πόνος ἀπό κάθε λογῆς αἰτίες, δικαιολογημένες καί ἀδικαιολόγητες, ἀλλά «οὔπω τὸ τέλος»· «δεῖ γάρ γενέσθαι»· «μὴ θροεῖσθε»!

Καθώς τό καλάθι τοῦ χρόνου συλλέγει τά ἔργα καί τίς ἐπιλογές τῶν ἀνθρώπων, πού σέ κατάσταση σήψης ἀναδύουν τήν ἀποφορά τοῦ θανάτου, καθώς ἡ ἀτμόσφαιρα γύρω γίνεται ὀλοένα καί πιά ἀνυπόφορη, καθώς ἡ ταραχή ἀπό τά παρόντα καί ἡ ἀβεβαιότητα γιά τά ἐπερχόμενα αὐξάνεται, ἀπειλώντας ὀλοένα καί σοβαρότερα τή ζωή καί τίς ἐλευθερίες τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου, οἱ ἄνθρωποι ἀνησυχοῦν. Οἱ χριστιανοί ὅμως δικαιοῦνται νά ἀνησυχοῦν; Μήπως παρασύρονται ἀπό τήν ἀδυναμία τῆς στιγμῆς ἢ ἴσως κοιτοῦν πιά ἐπίμονα ἀπό ὅσο πρέπει τά χαμηλά;

Ἡ ἀγία Γραφή, Παλαιά καί Καινή Διαθήκη, μᾶς ἐκπαιδεύει νά ἔχουμε τά μάτια συνεχῶς στραμμένα πρὸς τόν οὐρανόν, «ἀφορῶντες» πρὸς τόν Κύριο, «τὸν ἀρχηγόν καί τελειωτὴν», τόν μόνο καί ἀπόλυτο κυρίαρχο καί κυβερνήτη τοῦ παρόντος, τοῦ μέλλοντος καί τῶν ἐσχάτων. Τοῦ Κυρίου πού ἔρχεται, ἦρθε καί θά ξαναέρθει! Δικοί του μποροῦμε νά εἴμαστε; Αὐτό μετράει!

Ἀθανάσιος Παπαρνάκης

Ὁ Θεοφόρος ὁσιος Δαβίδ

Οὐρανοφύτευτο δεντρί στόν ἀγρό τῆς Ἐκκλησίας ὁ σεμνός ἀσκητής εἴλκυε κοντά του τίς ψυχές καί τίς ἀνέπαυε στόν βαθύ ἴσκιό τῆς ἀγάπης του, στά χαλεπά χρόνια τῆς σκλαβιάς, στή διάρκεια τοῦ 16ου αἰώνα.

Ὁ Δαβίδ, γεννημένος στή Γαρδενίτσα τῆς Φθιώτιδας λίγα χρόνια μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως, γύρω στά 1490, εἶχε ποτιστεῖ μέ τά καθάρια νάματα τῆς Ὁρθοδοξίας ἀπό τόν ἱερέα πατέρα του Χριστόδουλο καί τήν εὐσεβέστατη πρεσβυτέρα Θεοδώρα.

Μέ τό ὑφάδι τῆς προσευχῆς ὕφαινε τή ζήση του ἀπό μικρό παιδί καί στόν ἀργαλειό τῆς ἔφτιαχνε τούς πρώτους πόθους γιά ὀλοκληρωτικό δόσιμο στόν Ἰησοῦ Χριστό, πού ὅσο περισσότερο γνώριζε τόσο πιότερο ἀγαποῦσε μέ ἱερή ἀφοσίωση.

Μέ τήν εὐχή τῶν γονιῶν του καί τήν πρεσβεία τοῦ Τιμίου Προδρόμου πού ἰδιαίτερα τιμοῦσε, ἔφηβος ἀκόμα μπαίνει στήν ὑπακοή ἑνός φιλόθεου γέροντα, τοῦ Ἀκάκιου. Σιμά στόν ὄριμο πνευματικό καθοδηγητή μέ πνεῦμα ταπεινώσεως καί ἀποκοπῆς τοῦ ἰδίου θελήματος, ἀσκοῦνταν στήν ἀδιάλειπτη προσευχή. «Δαβίδ Γολιάθ κατέβαλε τῷ λίθῳ, Δαβίδ

προσευχῇ κατέβαλε τὰ πάθη», ὅπως χαρακτηριστικά σημειώνει ὁ ὑμνογράφος του. Ντύνεται σύντομα τό μοναχικό σχῆμα καί εἰσέρχεται μέ δέος καί ζήλο στήν ἰσάγγελη πολιτεία.

Ὅταν ὁ Ἀκάκιος χειροτονεῖται μητροπολίτης Ἄρτης καί Ναυπάκτου ἀπό τά χέρια τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμία, παίρνει μαζί του καί τόν ἀφοσιωμένο μαθητή του γιά βοηθό καί συμπαραστάτη. Ὁ Δαβίδ ἀποδέχεται τή νέα του ἀποστολή, κάνοντας τέλεια ὑπακοή στόν πνευματικό του πατέρα, καί διακονεῖ μέ αὐταπάρνηση τόν λαό τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἀκάκιος τόν χειροτονεῖ πρεσβύτερο καί τόν ὀρίζει ἡγούμενο τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεοτόκου τῆς Βαρνάκοβας, στό ὁμώνυμο ὄρος κοντά στή Ναύπακτο, στό ὁποῖο ζοῦσε πλήθος ἀσκητῶν.

Ὑψιπέτης ἀετός τοῦ πνεύματος ὁ Δαβίδ γρήγορα ἀπογοητεύεται, διότι οἱ ὑποτακτικοί του δέν ἦταν πρόθυμοι νά πετάξουν μαζί του στά ὕψη τῆς ἀσκήσεως. Ἀνοίγει τότε τά φτερά του γιά νέο προορισμό καί ἐγκαθίσταται στό Στεῖρι Βοιωτίας. Ἐκεῖ ὑφίσταται λυσσαλέες ἐπιθέσεις ἀπό τόν σατανά, ἀλλά παραμένει ἀπτόητος στόν ἀγῶνα τῆς πίστεως καί τῆς προσφορᾶς στό δούλο Γένος πού στενά-

ζει κάτω από τή δεινή τυραννία.

Άσκητής αλλά και ιεραπόστολος, πνευματικός και διδάσκαλος, παραμυθεῖ τούς ταλαιπωρους ραγιάδες, πού συρρέουν κοντά του βρίσκοντας ἐλπίδα κι ἀναπαμό.

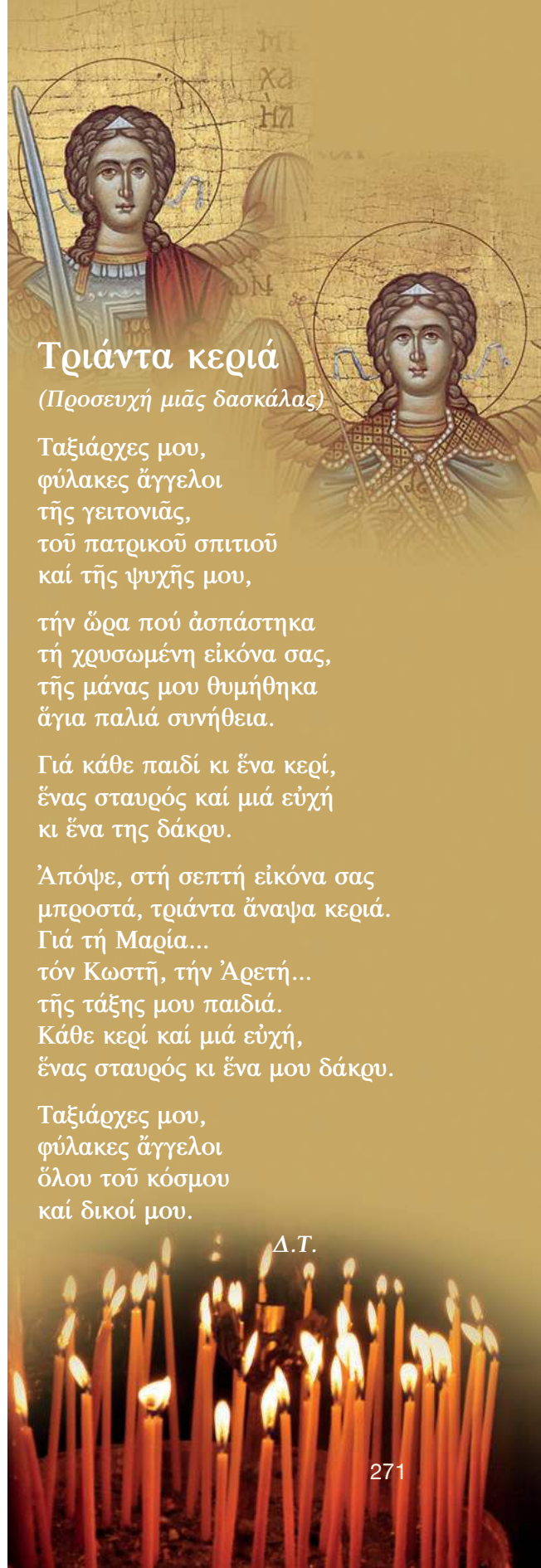
Ἀπάνθρωπα ἦταν τά βασανιστήρια πού υπέστη ὁ ὄσιος ἀπό τούς Ἀγαρηνοὺς ἐξαιτίας τῆς πλούσιας, ποικιλόμορφης δράσης του, πού ἀγκάλιαζε ἀκόμα και ταλαιπωρημένους μουσουλμάνους. Φέροντας στό ἀσκητικό του σῶμα τά στίγματα τοῦ μαρτυρίου, καταφεύγει στήν Εὐβοία. Ἐκεῖ στίς Ροβιές ὁ Γέρων Δαβίδ ἰδρύει ἱερά μονή ἀφιερωμένη στή Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος και χειραγωγεί τούς μοναχοὺς του στήν ὁδό τῆς θέωσης. Συνάμα ἡ τόλμη τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης του βρίσκει τρόπους νά ἀνακουφίζει τίς ποικίλες ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν. Ἡ μονή του γίνεται τόπος πνευματικῆς ἀνάπαυσης και ἀνύψωσης και οἱ πιστοὶ ἀρέσκονται νά τήν ὀνομάζουν «μοναστήρι ἐλεημοσύνης».

Ὁ προικισμένος μέ τά χαρίσματα τοῦ Πνεύματος Ἅγιος προεῖδε τήν κοίμησή του και, ἀφοῦ ἔδωσε τίς ἱερές του παρακαταθήκες στοὺς μαθητές του, ἔκλεισε τά μάτια του σ' αὐτή τή γῆ. Εἶχε φθάσει σέ βαθύ γῆρας, καθώς ἔφθανε στή δύση του πιά ὁ 16ος αἰώνας. Ἦταν 1 Νοεμβρίου, ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ εὐλαβικά τή μνήμη του.

Τά ἁγιασμένα του λείψανα, θησαυρισμένα στήν ἱερά μονή πού φέρει τό ὄνομά του στήν Εὐβοία, ἀποτελοῦν μέσα στό πέρασμα τῶν χρόνων ἱερό προσκύνημα γιά τούς χριστιανοὺς, τόπο πνευματικοῦ ἀναβαπτισμοῦ και πηγῆ ἰάσεων θαυμαστῶν.

Μελετώντας τή βιοτή τοῦ θεοφόρου πατέρα μας Δαβίδ, ἐμεῖς οἱ χριστιανοὶ τοῦ 21ου αἰώνα πλημμυρίζουμε ἀπό τήν εὐωδιά τῆς ἁγιοσύνης του, θωρακίζουμε μυστικά τίς ψυχές μας μέ τή δύναμη τῆς πίστεως του και ἐμπνεόμαστε ἀπό τή θυσιαστική του ἀγάπη!

Ἰχνηλάτης

Τριάντα κεριά

(Προσευχή μιᾶς δασκάλας)

Ταξιάρχες μου,
φύλακες ἄγγελοι
τῆς γειτονιάς,
τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ
και τῆς ψυχῆς μου,

τήν ὥρα πού ἀσπάστηκα
τή χρυσωμένη εἰκόνα σας,
τῆς μάνας μου θυμῆθηκα
ἅγια παλιά συνήθεια.

Γιά κάθε παιδί κι ἓνα κεριό,
ἓνας σταυρός και μιά εὐχή
κι ἓνα τῆς δάκρυ.

Ἀπόψε, στή σεπτῆ εἰκόνα σας
μπροστά, τριάντα ἄναψα κεριά.
Γιά τή Μαρία...
τόν Κωστή, τήν Ἀρετή...
τῆς τάξης μου παιδιά.
Κάθε κεριό και μιά εὐχή,
ἓνας σταυρός κι ἓνα μου δάκρυ.

Ταξιάρχες μου,
φύλακες ἄγγελοι
ὄλου τοῦ κόσμου
και δικοί μου.

Δ.Τ.

Τὰ ζῶα στήν Καινή Διαθήκη

Στίς σελίδες τῆς Καινῆς Διαθήκης ὑπάρχουν πολλές ἀναφορές στά ζῶα. Ἐκπρόσωποι τοῦ ζωικοῦ βασιλείου πρωταγωνιστοῦν ἤδη ἀπό τό γεγονός τῆς γέννησης τοῦ Ἰησοῦ. Τό γαΐδουράκι καί τό βόδι στό σπήλαιο ζωγραφίζου μέ τήν παρουσία τους τήν ἀφθογγη προφητεία τοῦ Ἡσαΐα (1,3), οἱ καμήλες τῶν μάγων ἀπό τήν Ἀνατολή καί τά πρόβατα τῶν βοσκῶν καλωσορίζου τόν Υἱό καί Λόγο τοῦ Θεοῦ πού μέ ἕναν του λόγο τά ἔφερε στή ζωή. Ἐλλογη καί ἄλογη δημιουργία προσκυνᾷ τήν ἐπίσκεψη τοῦ Θεοῦ-Δημιουργοῦ.

Τήν ἡμέρα τῆς βάπτισης τοῦ Ἰησοῦ τό Πνεῦμα τό ἅγιο κάνει τήν ἐμφάνισή του «ἐν εἶδει περιστερᾶς» (Λκ 3,22). Ὁ Παράκλητος χρησιμοποιεῖ αὐτό τό «ἡμερον καί καθαρὸν»¹ ζῶο, ὅπως τό χαρακτηρίζει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος, γιά νά καταστήσει ψηλαφητή τήν ὑπέρκοσμη παρουσία του. Εἶναι σαφές ὅτι τό γεγονός αὐτό δέν ὑποκρύπτει ἴχνος ὑποτίμησης τοῦ τρίτου προσώπου τῆς ἁγίας Τριάδας.

Ἀργότερα, πρὶν τήν ἑναρξη τοῦ κηρύγματός του, ὁ Ἰησοῦς, ἐνήλικας πλέον, περνᾷ σαράντα μέρες στήν ἔρημο

νηστεύοντας, μέ μόνη συντροφιά τά «θηρία», ἄγρια ζῶα τῆς ἐρήμου, καί τοὺς ἀγέλους, νά τόν ὑπηρετοῦν (Μρ 1,13). Μιά εἰκόνα πού μᾶς θυμίζει τόν κήπο τῆς Ἐδέμ, τότε πού ἄνθρωποι καί ζῶα ζοῦσαν ἄρμονικά μεταξύ τους.

Ἐπιπλέον, στό περιστατικό πού ἔλαβε χώρα στή γῆ τῶν Γαδαρηνῶν, γίνεται φανερό ὅτι τά ζῶα προσβάλλονται ἀπό τά δαιμόνια. Ὁ Κύριος, στό ἐν λόγω περιστατικό, ἐπιτάσσει τά δαιμόνια νά ἀπελευθερώσουν τόν ἄνθρωπο καί ἐπιτρέπει νά μποῦν στοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους καί ὀδηγοῦν στόν πνιγμό (Λκ 8, 26-39), γεγονός πού ὑπαινίσσεται τήν ἀνωτερότητα τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς ἔναντι τῆς ζωῆς τῶν ζῶων.

Ἀποστέλλοντας τοὺς ἑβδομήκοντα νά κηρύξουν, ὑπόσχεται ὁ Κύριος ὅτι θά ἔχουν ἐξουσία νά πατοῦν «ἐπάνω ὄφρων καί σκορπίων» (Λκ 10,19), χωρίς νά ὑπάρχει κανένας κίνδυνος, ὑπενθυμίζοντας τήν προπρωτική ἐξουσία τοῦ ἔλλογου πλάσματός του ἐπὶ τῶν ζῶων, ἀλλά καί τήν ἀκακία τῶν ζῶων πρὶν τήν πτώση τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Κύριος χρησιμοποιεῖ τά ζῶα στή διδασκαλία του καί ἰδιαίτερα στίς παρα-

βολές. Τό άρνάκι πρωταγωνιστεί στην παραβολή του χαμένου προβάτου (Λκ 15,4-7), συμβολίζοντας τόν παραστρατημένο άνθρωπο. Πολύτιμα τά πρόβata στους ποιμένες τους, αλλά καί ή κάθε ανθρώπινη ψυχή στον Άρχιποίμενα Χριστό. Έπιπλέον τό άρνίο συμβολίζει τόν έρχόμενο Υίο του Θεού (Ίω 1,29) καί σωτήρα, πού σφαγιάζεται γιά τή σωτηρία των ανθρώπων (Απ 13,8). Μέ πρόβata επίσης παρομοιάζονται οί δίκαιοι στην παραβολή τής μελλούσης κρίσεως (Μθ 25,31-46). Τά «κρίνα του άγρου» καί τά «πετεινά του ούρανού» προβάλλονται ως άλαλοι κήρυκες τής άρετής τής άμεριμνησίας (Μθ 6,26.28).

Στόν αντίποδα, τά φίδια, οί έχιδνες χρησιμοποιούνται από τόν Ίωάννη τόν Βαπτιστή, γιά νά χαρακτηρίσουν τή μοχθηρία καί τήν ύποκρισία των Φαρισαίων (Μθ 3,7). Ώστόσο, μάς προτρέπει ο Ίησούς νά μιμηθούμε τή «φρονιμάδα» του φιδιού (Μθ 10,16), μιá φρονιμάδα πού είναι άπομεινάρι τής προπτωτικής του κατάστασης.

Μέ σκυλιά παρομοιάζονται οί ψευδοδιδάσκαλοι στην πρόσ Φιλιππησίους Έπιστολή (3,2) καί όλοι όσοι θά μείνουν έξω από τή βασιλεία των ούρανων στό βιβλίο τής Άποκαλύψεως (22,15).

Μέ δύο λόγια, μέσα στίς σελίδες τής άγίας Γραφής γίνεται φανερό, όπως ύπογραμμίζουν οί θεόσοφοι Πατέρες, ότι τά ζώα πλάστηκαν μέν «πρός τέρψιν» των ανθρώπων καί τέθηκαν στην ύπηρεσία τους αλλά -ιδιαίτερα μετά τήν πτώση- ως πλάσματα του ίδιου Δημιουργού, συμβάλλουν καί στον παραδειγματισμό τους.

Δ. Καλογεράκη

1. Ίω. Χρυσοστόμου, *Είς Ματθαίον* 12,3' ΕΠΕ 9,392.

Ή **Άδελφότητά** μας,
στοχεύοντας
στον πνευματικό άνεφοδιασμό
των άδελφών,
λειτουργεί από τό 1947
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
στή **Θεσσαλονίκη**
στην οδό **Μπακατσέλου 5**.
Διατίθενται βιβλία

όλων των χριστιανικών εκδόσεων:

- Άγιογραφικά - Έρμηνευτικά
- Πατερικά
- Άπολογητικά
- Έορτολογικά
- Άγιολογικά
- Λειτουργικά
- Ίστορικά
- Παιδαγωγικά
- Παιδικά
- Έφηβικά
- Νεανικά κ.ά.

Γιά παραγγελίες ή πληροφορίες
μπορείτε νά επικοινωνείτε μαζί μας
στό **τηλέφωνο 2310 274518**.
Ήλεκτρονικό βιβλιοπωλείο
www.apolytrosis-books.gr

Ὁ μεσότοιχος

«Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν». Ὡρα νά πιστέψω καί εἰς ἕναν ἄνθρωπον. Τό πρῶτο φαίνεται εὐκόλο. Ὁ Θεός βρίσκεται μακριά στους οὐρανοὺς μέσα στή μεγαλοσύνη του. Τό ἄλλο εἶναι πάρα πολύ δύσκολο. Ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται δίπλα, μέσα στή μικρότητά του. Ὅμως, ὅπως δέν υπάρχουν ἄλλοι θεοί ἐκτός ἀπ' Αὐτόν τόν Ὑναν, ἔτσι δέν υπάρχουν κι ἄλλοι ἄνθρωποι ν' ἀναζητήσουμε ἐκτός ἀπ' αὐτόν τόν ἕναν πού βρίσκεται δίπλα.

Μιλήσαμε πολλές φορές γιά τό μαρτύριο τοῦ χρόνου στή ζωή μας. Ὁ χώρος ὅμως εἶναι μεγαλύτερο πρόβλημα, γιατί δέν μᾶς φτάνει, δέν χωράμε. Γιά τόν χώρο στά ἄτομα καί στους λαούς γίνεται σφαγή. Γιά ἕναν θύλακα, γιά ἕναν ἀμφισβητούμενο διάδρομο, γιά μία στενή λωρίδα, γιά μία οὐδέτερη ζώνη, γιά μία γραμμή. Δέν μᾶς φτάνει. Καί γι' αὐτό χρειάστηκε νά μᾶς καθουχάσει ἀπό πρῖν

ὁ Υἱός ἀκόμα καί γιά μετά τόν θάνατό μας ὅτι «δέν χρειάζεται ν' ἀνησυχεῖτε, στό σπίτι τοῦ Πατέρα μου υπάρχουν πολλές θέσεις. Φτάνουν γιά ὅλους σας».

Ὁ μήνας Νοέμβριος, καθώς περιμένουμε τή μεγάλη γιορτή, εἶναι μία περιπλάνηση στόν χώρο. Ἀπό δῶ τό μέγαρο τοῦ πλοῦσιου, ἐδῶ μέσα στή χλιδή θά βγάλει τόν χειμῶνα πού ἔρχεται. Ἐξω ἕνας ἄστεγος, ὁ φτωχο-Λάζαρος στόν δικό του χώρο, κOURνιασμένος στίς σκάλες τοῦ μεγάρου. Ἀκόμη κι ὅταν τελειώσει ὁ χρόνος καί γιά τούς δύο, θά συνεχίσουν ἐπί τῆς γῆς νά ἔχουν διαφορετικό χώρο. Ὁ πλοῦσιος θά ἀναπαύεται μέσα στήν πολυτέλεια τοῦ τάφου του, ὁ φτωχός κάπου πεταμένος.

Τήν ἐπόμενη Κυριακή εἴμαστε πάλι ἔξω στόν δρόμο μαζί μέ ἕναν χτυπημένο ἄγνωστο διαβάτη καί στή συνέχεια στή θαλπωρή ἑνός πανδοχείου μαζί μέ τόν

καλό Σαμαρείτη. Πιό πέρα περνάμε ἔξω ἀπ' τὶς φορτωμένες ἀποθήκες τοῦ ἄφρονος πλουσίου, πού δέν χωρᾶνε μέσα τίποτε ἄλλο καί γι' αὐτό χρειάζεται νά γκρεμιστοῦν καί νά ξαναχτιστοῦν μεγαλύτερες. Καί τέλος ξεναγούμαστε στά κτήματα καί τούς θησαυρούς τοῦ πλοῦσιου νεανίσκου πού ἔχουν κλέψει τήν καρδιά του.

Τέλη Νοεμβρίου, εἶχα μία τέτοια περιπλάνηση στόν χώρο τῶν παιδικῶν μου χρόνων. Ἦταν ἕνα κρῦο πρωινό καί ὁ καπνός ἀπ' τὶς ἀναμμένες ἐστίες ἔσμιγε μέ τήν πρωινή ὀμίχλη. Τά σπίτια σφαλιστά γιά τό κρῦο, ἀλλά μέσα μου ζεστασιά καί πλούτος. Δέν ξέρω ἂν ἦταν τόσο περιπλάνηση στόν χώρο ὅσο στόν χρόνο καί στή μνήμη. Ἕνας τόπος ὄνειρου.

Τίς πιό πολλές φορές ὁ χώρος εἶναι κόλαση, γιατί δέν χωρᾶμε μαζί μέ τόν ἄλλον. Κάπως ἔτσι εἶναι σήμερα τό σύνορο ἀνάμεσα σέ δύο κράτη, πού κάποτε ἀποτελοῦσαν μαζί μία χώρα. Ἐδῶ καί χρόνια τά χωρίζει ἕνας χαμηλός τοῖχος, ἕνα ἐφιαλτικό πεζούλι, μία «Γέφυρα χωρίς ἐπιστροφή», ἕνα ἐπικίνδυνο ναρκοπέδιο. Εἶναι ἕνας ἀλλόκοτος τόπος.

Στόν δρόμο γιά τό παλιό πατρικό μου σπίτι εἶδα πάνω σ' ἕνα κλειστό παράθυρο ζωγραφισμένη ἀδέξια ἀπό παιδικά χέρια μιᾶ ζωγραφιά. Ἔδειχνε τόν χώρο πού διάλεξε ὁ Ἕνας Θεός γιά νά χωρέσει. Μιά γωνιά πού γκρέμισε τόν μεσότοιχο καί ἔνωσε ἀξεδιάλυτα τόν χώρο, τόν χρόνο, τή μνήμη, τόν Θεό, τόν ἄνθρωπο δίπλα μας.

Ἦταν ζωγραφισμένη μία Φάτνη μέσα σ' ἕναν σταῦλο.

Ζ.Γ.

Ἔρχονται Χριστούγεννα...

Ἡ ἑλλαδική κοινωνία βυθίζεται ὀλοένα καί περισσότερο στή μιζέρια καί τήν ἀθλιότητα μέσα σέ κάθε λογῆς -κυριολεκτικά καί μεταφορικά- ἀποκαΐδια, λασπόνερα καί ἀπόνερα... Κοινός καί προσωπικός βίος συνθλίβονται μέσα σ' ἕνα σκηνικό ἀπό διχαστικές συγκρούσεις καί πολλαπλά ἀδιέξοδα.

Ρημαχήκαμε... καί τά ρήγματα βαθαίνουν συνεχῶς. Ὁ πολιτισμός τοῦ εὐδαιμονισμού καταρρέει καί ὁ κονιορτός ἀπό τίς σαθρές του βεβαιότητες μοιάζει νά ἔχει σκεπάσει τά πάντα. Καί ἔρχονται Χριστούγεννα...

Ἄραγε, πόση χρυσόσκονη πρέπει νά «πασπαλίσουμε», γιά νά καλύψουμε αὐτή τή σκόνη; Γιά νά κρύψουμε τή βρομιά καί νά σκεπάσουμε τήν ἀσχήμια;

Ἐρχονται Χριστούγεννα... Μία θλίψη συνοδοιπορεῖ μαζί μας, πρὶν ἀκόμη ἡ ἐπιστήμη τῆς Ψυχολογίας ἀναλύσει -γιά ἀκόμη μία φορά- τή «θλίψη τῶν ἐορτῶν», τή θλίψη τῶν προεόρτιων προσδοκιῶν καί τῶν μεθεόρτιων ἀπογοητεύσεων.

Ἐρχονται Χριστούγεννα... Ποιά Χριστούγεννα;

Ὁ δυτικός κόσμος ἐπιτίθεται ἄλλοτε φανερά καί ἄλλοτε ὑπουλα, ἀλλά πάντα «ἔωσφορικά» στή γιορτή τῶν Χριστουγέννων. Ἡ «ἀποϊεροποίησή» τους συντελεῖται σταθερά καί μεθοδικά.

Τό θαῦμα ὀνομάστηκε μαγεία.

Οἱ ἄγγελοι ἔγιναν ξωτικά.

Ἡ φάτνη -ὅπου ὑπάρχει- μοιάζει μέ παιδικό κουκλόσπιτο.

Τό ἀστὲρι τῶν μάγων χάθηκε μέσα σέ πολύχρωμα λαμπιόνια.

Ἡ ἀπλότητα τῶν ποιμένων κατήντησε ἄκρατος καταναλωτισμός καί... καί... καί κυρίως τό ὄνομα Χριστός· πρέπει νά ἐξαφανιστεῖ.

Τά Christmas ἔγιναν Χmas. Ὁ Χριστός ἔγινε ὁ ἄγνωστος Χ, καί ὁ Θεός ὁ μέγας ἀπών... Ἕνας κόσμος πού ἀρνεῖται νά γνωρίσει τόν ἀληθινό Θεό, ἀναγκαστικά θά ἀναζητήσει ἄλλους θεούς καί δαίμονες...

Αὐτά τά ἀλλοτριωμένα Χριστούγεννα ἔχουν εἰσβάλει στήν ἐορταστική μας παράδοση ὡς ἐφιάλης. Τά κάλαντα, οἱ οἰκογενειακές γιορτές, οἱ εὐωδιαστές μυρωδιές καί οἱ ἀγαπημένες ἀγκαλιές πόσο μποροῦν νά ἀντισταθοῦν; Καί πόσο μποροῦν ν' ἀσφαλίσουν τήν οὐσία μέσα στό φανταχτερό περιτύλιγμα;

Ἕτσι, δέν μᾶς φταίνει οἱ στολισμοί· τουναντίον ἀποδεικνύονται εὐεργετικοί γιά τήν κουρασμένη μας καθημερινότητα, ὅταν δέν προσβάλλουν τήν ἱερότητα τῆς γιορτῆς.

Φταίμε μᾶλλον ἐμεῖς, πού ἀρκοῦμαστε σέ ἐορταστικές ψευδαισθήσεις καί κινδυνεύουμε νά μεταλλαθοῦμε σέ ρομαντικούς ἀνθρωπιστές, πού προσπαθοῦν νά διασώσουν τό «πνεῦμα» τῶν Χριστουγέννων.

Ὅμως τά Χριστούγεννα δέν εἶναι ἕνα ἀφηρημένο «πνεῦμα», εἶναι ἕνα συγκεκριμένο Πρόσωπο. Δέν εἶναι νοσταλγικές ἀναμνήσεις, εἶναι ἱστορία, δέν εἶναι μόνον ἐορταστικά εὐχολόγια, φιλανθρωπικές ἐκδηλώσεις καί πολιτιστικά δρώμενα, εἶναι μετοχή στό Μυστήριο.

Μέσα σέ τόση σκόνη καί τόση χρυσόσκονη, τό τοπίο ἔχει θολώσει. Πῶς θά φτάσουμε «εἰς Βηθλεέμ»;

Κι ὅμως, ἔχουμε ἤδη ξεκινήσει. Κάπου, σ' ἕναν ναό, κάποιος ἱερέας μνημονεῦει κάθε μέρα τά ὀνόματά μας. Σαρανταλείτουργο. Αὐτός εἶναι ὁ δρόμος. Στήν ἐκκλησία θά βρούμε τό σπήλαιο. Ἐκεῖ ἡ φάτνη, ἐκεῖ οἱ ἄγγελοι, ἐκεῖ οἱ μάγοι, ἐκεῖ οἱ βοσκοί, ἐκεῖ ἡ Παρθένος, ἐκεῖ τό μέγα θαῦμα. Ἐκεῖ μᾶς περιμένει καί ὁ Ρωμανός ὁ Μελωδός: «Ἐγγίζει ὁ Θεός, Βηθλεέμ προετοιμάζου...».

Ἀλλά πῶς νά ὑποδεχτεῖς ἕναν Θεό;

«Στό Χριστό στό κάστρο» (Ἀλ. Παπαδιαμάντη) ὁ παπα-Φραγκούλης πηγαίνει μέ μερικούς ἐνορίτες του, ἐν μέσῳ τρικυμίας, νά βοηθήσει κάποιους πού ἀποκλείστηκαν στά χιόνια, ἀλλά καί νά λειτουργήσει στήν ἐκκλησία τῆς Γεννήσεως πού εἶναι χρόνια ἀλειτούργητη. Αὐτό τό μικρό ποίμνιο, πού θαλασσοδέρνεται μέσα σέ μία βάρκα, ἔχει πίστη, ἔχει ἀγάπη, ἔχει ἐλπίδα. Πηγαίνουν νά βοηθήσουν, νά λειτουργήσουν καί νά λειτουργηθοῦν. Ὅταν ἐπιτέλους φτάνουν, πρὶν ὁ παπα-Φραγκούλης βάλει «Εὐλογη-

τός», ή θεία τό Μαλαμώ παίρνει μία αύτοσχέδια σκούπα γιά νά καθαρίσει τόν ναό.

«Εύπρέπισον τήν φάτνην...», τή δική Του καί τή δική μας.

Ής ξεκινήσουμε άπ' τήν «κάθαρση», γιά νά φτάσουμε στή «θέωση».

Ό δρόμος δέν τελειώνει στή Φάτνη. Άπό εκεί άρχίζει. Καί εΐναι μακρύς. Όδηγεί στόν Γολγοθά άλλά καί στήν Άνάσταση. Όμως δέν πορευόμαστε μόνοι. Εΐμαστε Έκκλησία. Άγγελοι, άγιοι καί άδελφοί μαζί μας. Καί όλο καί κάποιος θά βρεθεί νά μäs βοηθήσει νά τινάξουμε τή σκόνη άπό πάνω μας.

Ήρχονται Χριστούγεννα... Βρήκαμε τόν Μεσσία;

«Τό εύρεΐν τόν Θεόν, έστΐ τό άεί ζητεΐν... καί τούτό έστιν όντως τό ίδεΐν τόν Θεόν, τό μηδέποτε τής έπιθυμίας κόρον εύρεΐν», λέει ό άγιος Γρηγόριος Νύσσης.

Εύαγγελισμός - Γέννηση.

Πάθος - Άνάσταση.

Άνάληψη - Πεντηκοστή.

Δέν νοεΐται έορτή παρά μόνον ώς φανέρωση Θεού.

Ό λειτουργικός χρόνος εΐναι άέναος άλλά καί διαρκώς παρών.

Ό Θεός άποκαλύπτεται ξανά καί ξανά καί ξανά...

Στό πρόσωπο του Ήησου, «έν μυστηρίω». Άκόμη καί μέσα στα άποκαΐδια τής πατρίδας μας καί τής ψυχής μας.

Ό πατήρ Μωυσής ό Άγιορείτης γιόρτασε κάποτε Χριστούγεννα σέ ένα σπήλαιο στό Άγιο Όρος, «χωρίς τή λειτουργική Βυζαντινή λαμπρότητα, ένας σχεδόν άποφατικός, μυστικός έορτασμός των ήσυχαστών...». «Όταν έφυγα -λέει ό ίδιος- έβαλα μία βαθιά μετάνοια στόν σοφότατο Γέροντα τής μοναστικής άδελφότητας.

Άλήθεια, γιατί όνομάζουμε «μετάνοια» μία κίνηση καθαρά σωματική; Τί σχέση έχει μέ τήν πραγματική μετάνοια;

Άς τό άνακαλύψουμε, βάζοντας καί έμεις μία «βαθιά μετάνοια» σέ όλους αύτούς πού μäs βοήθησαν νά φτάσουμε στή δική μας Βηθλεέμ.

Καί μαζί τους άς προσκυνήσουμε.

Καλά Χριστούγεννα!

*Μία προσκυνήτρια
Ν. Κ. Ρ.*

Ὁ Ναός τοῦ Σολομῶντος Α΄ : ἡ ἱστορία του

Τό πιό ἱερό ἀντικείμενο πού εἶχε ἀποθησαυρισμένο στήν παράδοσή του ὁ ἀρχαῖος Ἰσραήλ ἦταν οἱ δύο πέτρινες πλάκες πού ἔφερε μαζί του ὁ Μωυσῆς, ὅταν κατέβηκε ἀπό τό ὄρος Σινᾶ, μέ χαραγμένες ἐπάνω τους τίς δέκα ἐντολές. Οἱ ἐντολές αὐτές ὀρίζονται ὡς τά «μαρτύρια», τά «δικαιώματα» καί τά «κρίματα» τοῦ Θεοῦ, τά ὁποῖα ὅλος ὁ λαός ἐλεύθερα ὑποσχέθηκε νά τηρεῖ καί νά ἐφαρμόζει στήν ἱστορική του πορεία (βλ. Ἔξ 24).

Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ τό βιβλίον τῆς Ἐξόδου, προκειμένου νά διαφυλαχθοῦν οἱ πλάκες, ἀλλά καί νά ἀποδοθεῖ σ' αὐτές ἡ τιμή πού τούς ἀνήκε ἐξαιτίας τῆς θείας προέλευσής τους, ὁ Μωυσῆς κατασκεύασε μέ ἐντολή τοῦ Θεοῦ ἕνα ξύλινο κιβώτιο, τό ὁποῖο ἐπιχρῶσσε ἐ-

σωτερικά καί ἐξωτερικά καί ἔκλεισε μέ ἕνα ὀλόχρυσο κάλυμμα πού κοσμοῦσαν δύο γλυπτά χερουβίμ. Ἡ κατασκευή αὐτή ὀνομάστηκε «Κιβωτός τῆς Διαθήκης» καί τοποθετήθηκε μέσα σέ μία σκηνή, πού ὀνομάστηκε «Σκηνή τοῦ Μαρτυρίου». Γύρω τῆς κατασκευάσθηκε ἕνας περίβολος ἐντός τοῦ ὁποῖου τοποθετήθηκε τό χάλκινο θυσιαστήριο, προκειμένου νά προσφέρονται οἱ θυσίες στόν Θεό κατά τά ἔθιμα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὅλη αὐτή ἡ κατασκευή ἦταν λυόμενη, ὥστε νά εἶναι δυνατή ἡ μεταφορά τῆς κατά τήν πορεία μέσα στήν ἔρημο.

Μέ τή μόνιμη ἐγκατάσταση τῶν Ἰσραηλιτῶν στή Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας, ἡ Σκηνή ἐγκαταστάθηκε ἀρχικά σέ διάφορα σημεία, ἕως ὅτου ὁ βασιλιάς Δαβίδ τήν τοποθέτησε ἀπέναντι ἀπό τό παλάτι του

στήν Ἱερουσαλήμ, ἐνῶ ἔκανε καί ὅλες τίς ἀπαραίτητες προετοιμασίες, ὥστε νά τήν ἀντικαταστήσει μέ ἕνα μόνιμο καί μεγαλοπρεπές κτήριο ἀντάξιο τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραήλ. Τό κτήριο αὐτό κατασκευάσε ὁ διάδοχος του Σολομώντας καί τό ἐγκαινίασε μέ μία μεγαλειώδη τελετή (βλ. Γ' Βα 8). Στήν ἱστορία ἔμεινε γνωστό ὡς «Ναός τοῦ Σολομώντος» καί μέ τήν πάροδο τοῦ χρόνου ἔγινε τό κέντρο τῆς ἐθνικῆς καί θρησκευτικῆς ζωῆς τοῦ Ἰσραήλ.

Ὁλος ὁ λαός συσπειρώθηκε γύρω του, ἰδιαίτερα μετά τήν ὀδυνηρή ἐμπειρία τῆς ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς τοῦ βασιλείου ἀπό τούς Βαβυλωνίους τό 586 π.Χ. καί τήν ἐπιστροφή ἀπό τή μακρά βαβυλώνια αἰχμαλωσία. Μέ τήν προφητική παρέμβαση τοῦ Ἀγγαίου καί τοῦ Ζαχαρία ὁ ἐρειπωμένος Ναός ξανακτίσθηκε περί τό 520 π.Χ. («Ναός τοῦ Ζοροβάβελ»), ἀλλά ἦταν πιό ταπεινός ἀπό τόν προηγούμενο.

Τό κτήριο αὐτό κατεδάφισε κατά τή ρωμαϊκή περίοδο ὁ γνωστός ἀπό τή «σφαγή τῶν νηπίων» Ἡρώδης ὁ Μέγας, προκειμένου νά τό ξαναχτίσει μέ τή μεγαλοπρέπεια πού ἄρμοζε στόν Θεό τῶν Ἑβραίων (βλ. Μρ 13,1-2 Ἰω 2,20). Αὐτόν τόν Ναό τοῦ Ἡρώδη, πού ἐξακολουθοῦσε νά ὀνομάζεται «τοῦ Σολομώντος», ἐπισκεπτόταν ὁ Κύριος. Καταστράφηκε ὀλοσχερῶς τό 70 μ.Χ. ἀπό τούς Ρωμαίους καί παραμένει ἔτσι μέχρι σήμερα. (Στή θέση του ἔχει οἰκοδομηθεῖ ἀπό τά τέλη τοῦ 7^{ου} μ.Χ. αἰ. τό ἰσλαμικό τέμενος ὁ «Θόλος τοῦ Βράχου» μέ τόν χαρακτηριστικό χρυσό τροῦλο).

Τήν ἐποχή τοῦ Ἡρώδη ὁ Ναός ἦταν ἕνα μεγάλο οἰκοδομικό συγκρότημα, πού ἦταν γνωστό ὡς «ἱερό». Περιστοιχίζοταν ἀπό μία μεγάλη ἐξωτερική αὐλή, τήν ὁποία σχημάτιζαν τέσσερις περι-

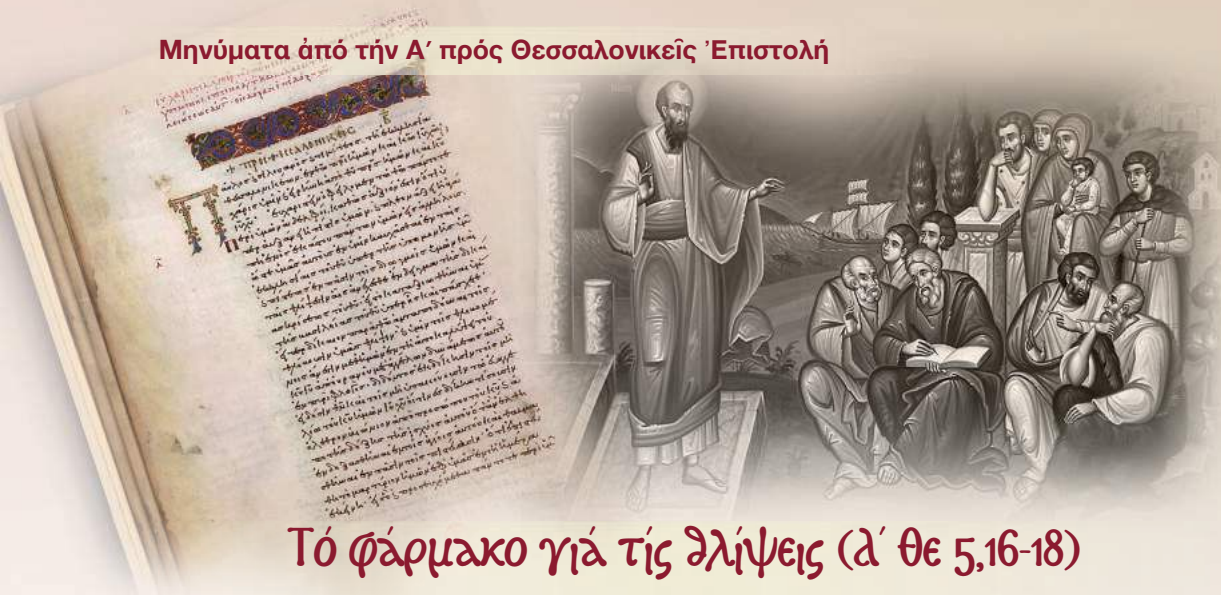
στύλιες στοές πού χρησίμευαν γιά βοηθητικές δραστηριότητες. Στήν αὐλή αὐτῆ δικαίωμα νά εἰσέλθουν εἶχαν ὅλοι οἱ ἐπισκέπτες, ἰουδαῖοι καί ἐθνικοί. Ἦταν ὁ χώρος πού γίνονταν οἱ ἀγοραπωλησιές τῶν ζώων γιά τίς θυσίες καί οἱ ἀνταλλαγές τῶν ἱερῶν νομισμάτων γιά τίς προσφορές στόν Ναό.

Ἐνα τεῖχος σχημάτιζε μία δευτέρα ἐσωτερική αὐλή μέ δέκα θύρες εἰσόδου, κάποια ἀπό τίς ὁποῖες εἶναι γνωστή ὡς «ῶραία» (Πρξ 3,2). Δικαίωμα νά εἰσέλθουν γιά νά προσευχηθοῦν ἢ γιά νά προσφέρουν τίς θυσίες τους, εἶχαν μόνον οἱ ἰουδαῖοι ἄνδρες καί οἱ γυναῖκες μέχρι τοῦ σημείου ἑνός μεταλλικοῦ κιγκλιδώματος.

Ἐνα δεύτερο τεῖχος σχημάτιζε τήν ἐσωτερική καί κυρίως αὐλή τοῦ Ναοῦ, ὅπου ἦταν τοποθετημένο τό θυσιαστήριο τῶν ὀλοκαυτωμάτων. Δικαίωμα νά εἰσέλθουν εἶχαν μόνον οἱ λειτουργοῦντες ἱερεῖς γιά τήν προσφορά τῆς καθημερινῆς λατρείας καί ἰδιαίτερα τῶν θυσιῶν.

Στό κέντρο βρισκόταν ὁ κυρίως Ναός, ἕνα κιβωτιόσχημο κτήριο πιθανῶν διαστάσεων 100x50x25 μ. περίπου, τό ὁποῖο ἦταν χωρισμένο σέ τρία μέρη: τόν πρόναο, τόν κυρίως ναό (Ἅγιον) καί τό ἄδυτο (τά Ἅγια τῶν Ἀγίων). Στό Ἅγιον ἦταν τοποθετημένοι οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως, οἱ ἐπτάφωτες λυχνίες καί τό θυσιαστήριο τοῦ θυμιάματος. Στά Ἅγια τῶν Ἀγίων, πού χωριζόταν ἀπό τό Ἅγιον μέ ἕνα ξύλινο παραπέτασμα, ὁ Σολομώντας εἶχε τοποθετήσει τήν Κιβωτό τῆς Διαθήκης, ἡ ὁποία ὅμως χάθηκε στή βαβυλώνια καταστροφή καί ἔκτοτε ὁ χώρος παρέμενε ἄδειος. Συνέχισε παρά ταῦτα νά θεωρεῖται τό ἱερότερο σημεῖο τοῦ κόσμου καί ἀπρόσιτο σέ κάθε θνητό.

Αθ. Παπαρνάκης

Τό φάρμακο γιά τίς θλίψεις (α΄ Θε 5,16-18)

Οἱ χριστιανοί τῆς Θεσσαλονίκης ἀντιμετώπιζαν διωγμούς καί δοκιμασίες γιά τήν πίστη τους στόν Χριστό. Γι' αὐτό πρὸς τό τέλος τῆς Ἐπιστολῆς του ὁ ἀπόστολος Παῦλος τοὺς δίνει μερικά παραγγέλματα, ὥστε ὄχι μόνο νά μὴν τοὺς καταβάλουν οἱ θλίψεις ἀλλά καί νά ὠφεληθοῦν ἀπό αὐτές: **«Πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντί εὐχαριστεῖτε»** (5,16-18).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ζητᾶ ἀπό τοὺς πιστοὺς πάντοτε νά χαίρονται, ἀκόμη καί τώρα πού ἀντιμετωπίζουν πειρασμούς καί θλίψεις (πρβλ. Κλ 1,24· Ἰα 1,2). Ὁ Ἰδιος ὁ Παῦλος μαζί μέ τόν Σίλα μέσα στή φυλακή τῶν Φιλιππῶν, τραυματισμένοι καί δέσμοι, ὕμνουσαν τόν Θεό (βλ. Πρξ 16,25). Ἀπό τή φυλακή τῆς Ρώμης ἀργότερα ὁ Παῦλος ἔστειλε στοὺς Φιλιππησίους τήν «Ἐπιστολή τῆς χαρᾶς». Σ' αὐτήν ἐπαναλαμβάνει τό παράγγελμα «πάντοτε χαίρετε» προσθέτοντας τό «ἐν Κυρίῳ» (3,1· 4,4). Ὁ Κύριος δίνει στοὺς μαθητές του τή δική του χαρά πλήρη καί ἀναφαίρετη (βλ. Ἰω 16,22. 24· 17,13). Ἀκόμη καί τά λυπηρά καί οἱ πειρασμοὶ γίνονται, κατὰ τόν Οἰκουμένιο, πρόξενοι χαρᾶς, διότι ἀποδεικνύουν τοὺς πιστοὺς ἀξιους νά

στεφανωθοῦν (βλ. Β΄ Κο 4,17). Τό βάρος τῆς λύπης, ἐξάλλου, παρατηρεῖ ὁ Ζιγαβηνός, ἀνακουφίζεται ἀπό τήν ἐλπίδα γιά τά αἰώνια ἀγαθὰ (βλ. Ρω 12,12).

Ἡ ἀληθινή χαρά εἶναι καρπός τοῦ ἀγίου Πνεύματος (βλ. Γα 5,22). Ὅταν ὁ πιστός ἔχει στήν καρδιά του τόν Παράκλητο, δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι χαρούμενος, ὅποιοσδήποτε κι ἂν εἶναι οἱ ἐξωτερικές συνθήκες. Ὅπως εἶναι ἀδύνατο νά εἶναι κάποιος πιστός ἢ ἀγνός λίγες ἢ ἔστω τίς περισσότερες μέρες τοῦ χρόνου καί τίς υπόλοιπες νά μὴν εἶναι, ἔτσι ὁ χριστιανός δέν μπορεῖ ἄλλοτε νά εἶναι χαρούμενος κι ἄλλοτε ὄχι· ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς του εἶναι ἀνεξάντλητη.

Ἡ ὁδός πού ὁδηγεῖ στήν παντοτινὴ χαρά εἶναι, κατὰ τόν ἅγιο Χρυσόστομο, ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή. Γι' αὐτό ὁ ἀπόστολος μετὰ τό παράγγελμα **«πάντοτε χαίρετε»** προσθέτει τό παράγγελμα **«ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε»**. Στρέφει ἔτσι τίς ψυχές σ' Ἐκεῖνον πού χαρίζει τήν παντοτινὴ χαρά.

Ἡ ἀδιάλειπτη προσευχή δέν εἶναι ἀποκλειστικό προνόμιο τῶν ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ἀκατάπαυστα δοξολογοῦν τόν Θεό· οὔτε μόνο τῶν μοναχῶν πού θέλη-

σαν νά ζήσουν μακριά από τόν κόσμο, άφιερώνοντας τή ζωή τους στό έργο τής προσευχής. Ὁ Παύλος άπευθύνει τήν προτροπή του σέ ὅλους τούς χριστιανούς τής Θεσσαλονίκης. Στόχος του είναι ν' ανάψει μέσα τους τήν έπιθυμία νά μένουν συνεχώς ένωμένοι μέ τόν Κύριο· νά άναζητούν τήν παρουσία του, νά έπιδιώκουν τήν έπικοινωνία μαζί του. Είμαι δυνατόν, παρατηρεῖ ὁ Ζιγαβηνός, καί εκείνος πού τρώει νά άνυμνεῖ τόν Θεό καί εκείνος πού βαδίζει νά ζητεῖ τή θεία συμμαχία. Κι άν δέν μπορεῖ μέ τό στόμα νά προσεύχεται, είναι δυνατόν νά προσεύχεται μέ τόν νοῦ.

Ἐπιπλέον, έκτός από τή νοερά ἤ καρδιακή προσευχή, άδιάλειπτη προσευχή γίνεται καί ὅλη ἡ προσπάθεια γιά μιά ζωή εὐάρεστη στόν Κύριο. Ὁ Μέγας Βασίλειος διδάσκει ὅτι ὁ πιστός προσεύχεται άδιάλειπτα ὄχι μόνον ὅταν λέει διαρκῶς λόγια προσευχής, αλλά καί ὅταν είναι τέτοια ἡ διαγωγή του, ὥστε νά μένει ένωμένος συνεχώς μέ τόν Θεό· τότε κάνει τή ζωή του προσευχή καί τήν προσευχή ζωή του. Τό τέλειο πρότυπο τής άδιάλειπτης προσευχής, ἐξάλλου, ὑπῆρξε άναμφίβολα ὁ Ἰησοῦς, στό πρόσωπο τοῦ ὁποίου ένώθηκε τέλεια καί άχώριστα, ὑποστατικά, ἡ άνθρώπινη μέ τή θεία φύση.

Ὁ άπόστολος Παύλος συνιστᾷ ὄχι μόνο τήν άδιάλειπτη προσευχή αλλά καί τή συνεχή εὐχαριστία στήν προσευχή. Νά εὐχαριστοῦμε τόν Θεό γιά τό καθετί: «**Ἐν παντί εὐχαριστεῖτε**». Καί γιά τίς δυσκολίες; Ἀσφαλῶς, διότι άποβλέπουν πάντοτε στό συμφέρον μας. Είμαι εὐκόλο γιά τόν Θεό, σημειώνει ὁ Θεοδώρητος, νά καταπαύσει άμέσως κάθε τρικυμία· θέλει ὁμως νά κατεργασθεῖ τή σωτηρία μας. Ἐάν αυτό τό καταλάβουμε καί άν δέν λησμονοῦμε τίς εὐεργεσίες πού διαρκῶς άπολαμβάνουμε έν Χριστῷ, ὅπως

τονίζει ὁ άγιος Θεοφύλακτος, θά μπορούμε γιά ὅλα νά εὐχαριστοῦμε. Κι εκείνος πού ἔχει τή συνήθεια νά συνομιλεῖ μέ τόν Θεό, παρατηρεῖ ὁ ἴδιος πατέρας, καί νά τόν εὐχαριστεῖ γιά ὅλα μέ τήν πεποίθηση ὅτι συμβαίνουν γιά τό συμφέρον του, είναι ὀλοφάνερο ὅτι θά ἔχει καί χαρά συνεχή.

«Τό άεῖ εὐχαριστεῖν, τοῦτο φιλοσόφου ψυχῆς», διδάσκει ὁ άγιος Χρυσόστομος. Κι ἐξηγεῖ: «Ἐπαθες κάποιος κακό; Ἐάν θέλεις, δέν είναι κακό. Εὐχαρίστησε τόν Θεό καί τό κακό μεταβάλλεται σέ καλό. Πές κι ἐσύ ὅπως ὁ Ἰώβ: “Εἶη τό ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας”. Διότι, πές μου, τί λογιῆς κακό ἔπαθες; Ἄρρώστησες; Ἄλλ' αυτό δέν είναι παράξενο· διότι θνητό είναι τό σῶμα μας καί παθητό. Σέ βρῆκε φτώχεια; Μά τά χρήματα άποκοῦνται καί μένουν σ' αὐτή τή ζωή. Ἄντιμετωπίζεις έπιβουλές καί συκοφαντίες από ἐχθρούς; Ὅμως δέν άδικούμαστε ἐμεῖς μ' αὐτά αλλά ἐκείνοι πού τά κάνουν. Δύστυχος δέν είναι αὐτός πού παθαίνει αλλά αὐτός πού κάνει τό κακό. Παράδειγμα ἡ μέλισσα, ἡ ὁποία μόλις τσιμπήσει κάποιον μέ τό κεντρί της πεθαίνει».

Ἐνα θαυμαστό ζωντανό ὑπόμνημα στους λόγους τοῦ άποστόλου Παύλου άποτελεῖ ἡ ζωή τοῦ άγίου Χρυσόστομου, πού γιορτάζουμε αὐτόν τόν μήνα. Ἄναδείχθηκε ὁ μεγαλομάρτυρας μετά τούς διωγμούς. Οἱ πίκρες, οἱ κακουχίες, οἱ θλίψεις του ἦταν άτέλειωτες καί σκληρές. Ἐντούτοις, δέν τόν κλόνισαν. Πάντοτε προσευχόταν καί άνέπεμπε εὐχαριστία στόν Θεό. Σφράγισε τή μαρτυρική ζωή του μέ τόν συγκλονιστικό λόγο: «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἔνεκεν».

Στέργιος Ν. Σάκκος

Ἱστορικές μνήμες

Ἡ ἐξελοθυσία τοῦ Ἀρκαδίου

*«Τό μαυρισμένο χῶμα σου
ὄπου καί νά τό σκάψουν,
θέλει ἀλαφρές τίς σκαπετιές,
γιατί θά σοῦ ξεθάψουν
ἀνδρειωμένων κόκκαλα
πεσμένων στούς ἀγῶνες,
πού ἔδωκες γιά τή λευτεριά
ἀπό πολλούς αἰῶνες».*

Ἡ κρητικὴ μαντινάδα τονίζει τοὺς ἀδιάκοπους ἀγῶνες τῶν Κρητῶν γιά λευτεριά ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ.

Τὸ ἡμερολόγιο τῆς ἱστορίας ἔχει φτάσει στίς 21 Αὐγούστου 1866. Ἡ λεβεντογέννα Κρήτη δέν ἀντέχει ἄλλο τὰ δεινὰ τῆς καταπίεσης. Οἱ αὐθαιρεσίες τῶν Τούρκων ἀναγκάζουν τοὺς Ἑλληνας κατοίκους τοῦ νησιοῦ νὰ ἐξεγερθοῦν. «Δεύτερο 21» χαρακτηρίζεται ἡ κρητικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1866. Μὲ τὸ σύνθημα «Ἐνωσις ἢ Θάνατος» ὑψώνουν τὸ ἐπαναστατικὸ τους λάβαρο. Ἀπὸ τὴν ἐλεύ-

θερη Ἑλλάδα καταφθάνουν ἐθελοντές. Ὁ σουλτάνος θορυβεῖται. Ἐπειγόντως ἀποστέλλει στὴν Κρήτη τὸν Μουσταφᾶ πασά.

Στὴ βορειοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ Ψηλορείτη δεσπόζει τὸ σύμβολο ἡρωισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, ἡ μονὴ Ἀρκαδίου. Ὁ μεγαλόπρεπος δίκλιτος ναὸς τῆς εἶναι ἀφιερωμένος στὴ Μεταμόρφωση τοῦ Σωτήρος καὶ στοὺς ἁγίους Κωνσταντῖνο καὶ Ἑλένη.

Τὸ Ἀρκάδι γίνεται ἔδρα τῆς τοπικῆς ἐπαναστατικῆς ἐπιτροπῆς. Μὲ 15.000 στρατὸ καὶ 30 κανόνια ὀργανώνει ὁ Μουσταφᾶς τὴν ἐπίθεσή του κατὰ τοῦ Ἀρκαδίου. Στὸ μοναστήρι βρίσκονται 966 ψυχές, ἀλλὰ μόνο 250 εἶναι οἱ ὀπλοφόροι, σύμφωνα μὲ τὴν ἔκθεση τοῦ προξένου τῆς Ἑλλάδας στὰ Χανιά Νικολάου Σακοπούλου. Οἱ ὑπόλοιποι εἶναι γυναῖκες, παιδιά, γέροντες. Ἐπικεφαλῆς εἶναι ὁ

έθελοντής άνθυπολοχαγός Ίωάννης Δημακόπουλος καί ό θρυλικός ήγούμενος Γαβριήλ Μαρινάκης, άσείρευτη πηγή θάρρους.

Τά ξημερώματα τής 8ης Νοεμβρίου ό ήγούμενος Γαβριήλ ίεουργεί, τιμώντας τούς άρχαγγέλους Μιχαήλ καί Γαβριήλ. Θεματοφύλακας τών ίερών τής φυλής μας, έμψυχώνει τό έκκλησίασμα: «Παιδιά μου, άδέλφια μου, γλυκύτερος καί δικαιότερος θάνατος δέν ύπάρχει από τό ν' άποθάνει κανείς ύπέρ Πίστεως καί Πατρίδος... Ζήτω ή Έλευθερία!».

Τό μοναστήρι όμως κυκλώνεται από χιλιάδες Τούρκους. Ό πασάς προτείνει στους πολιορκημένους νά παραδοθούν, αλλά εκείνοι του άπαντούν: «Μόνο νεκροί θά παραδοθούμε». Μέ σφοδρούς κανονιοβολισμούς άρχίζει ή πολιορκία. Ένωμένοι οι Κρητικοί σάν μιά γροθιά άμύνονται. Άνάμεσά τους ξεχωρίζει μιά λεβεντογυναίκα, πού πολεμá μαζί μέ τό 24χρονο παιδί της, τόν Κωνσταντίνο. Είναι ή Χαρίκλεια Δασκαλάκη, κόρη, σύζυγος καί μητέρα ήρώων. Σφαίρες του έχθρου καταρρίπτουν τήν κρητική σημαία του γιου της, πού κυμάτιζε στην πύλη του μοναστηριου πλάι στό ίερό λάβαρο. Τρέχει μέσα από τά βόλια ή Χαρίκλεια καί τήν ξαναψώνει. Τρείς φορές ή σημαία, διάτρητη από σφαίρες, έπεσε. Καί τίς τρείς τήν αναστήλωσε. Τήν τέταρτη όμως σπάζει ό ιστός. Καί τότε σπεύδει, τή διπλώνει, τή φιλά καί τή βάζει στον κόρφο της, γιά νά τήν παραδώσει άργότερα σάν ίερό κειμήλιο. Ή σημαία έφερε τά άρχικά γράμματα Κ (Κρήτη), Ε ("Ένωσις), Ε (Έλευθερία) καί Θ (Θάνατος).

Κάθε φορά πού οι Τούρκοι ζητούν παράδοση, παίρνουν άπάντηση από τίς κάννες τών έλληνικών όπλων.

Στίς μεσονυκτικές ώρες τελεί ό Γα-

βριήλ θεία Λειτουργία. Κοινωνούν οι «Έλεύθεροι Πολιορκημένοι» τά άχραντα Μυστήρια. «Είς τά μέτωπα πάντων έλαμπεν ήδη ό στέφανος του μαρτυριου».

Τό δεύτερο κύμα επίθεσης άρχίζει στις 9 Νοεμβρίου. Ή θέση τών έγκλειστων χειροτερεύει, γιατί οι Τούρκοι μεταφέρουν από τό Ρέθυμνο δύο βαριά κανόνια. Σφυροκοπούν τή δυτική πύλη τής μονής. Μόλις καταρρέει, κραδαίνοντας τά γιαταγάνια τους, όρμούν στην αύλή. Τά γυναικόπαιδα τρέχουν στην μπαρουταποθήκη. Μέσ στην κοσμοχαλασιά άκούγεται ή βροντερή φωνή του Κωστή Γιαμπουδάκη: «Οί Τούρκοι μπήκανε στό μοναστήρι. Τί προτιμάτε; Νά παραδοθούμε νά σφαχθήτε σάν άρνιά από τό τούρκικο γιαταγάνι ή νά δώσω φωτιά στό μπαρούτι;». "Ολοι κρίζουν «Φωτιά!», κάνοντας τόν σταυρό τους.

Μέ άπόφαση του Γαβριήλ, ό Γιαμπουδάκης βάζει φωτιά στην πυρίτιδα. Μιά έκτυφλωτική λάμψη φάνηκε κι ένας τεράστιος κρότος άκούστηκε. «"Υψωσαν τό αίτημα τής κρητικής έλευθερίας πάνω σε μιά πύρινη βάση μέ ανθρώπινες λαμπάδες». Ή μιά πλευρά τής μονής ανατινάσσεται καί 800 περίπου από τούς πολιορκημένους γίνονται όλοκαύτωμα' μαζί τους καί 1.500 Τούρκοι.

«... Τρόχαλος έγινε ή Μονή
κι έσειστη ό Ψηλορείτης
κι αντίλαλουνε τά βουνά
κι άπ' άκρου ως άκρου ή Κρήτη»,
άπαγγέλλει ή λαϊκή μούσα.

«Ή ήρωική μονή, ή δίκην φρουρίου άγωνισαμένη, άποθνήσκει ως ήφαιστειον. Τά Ψαρά δέν είναι επικώτερα' τό Μεσολόγγιον δέν ίσοταται ύψηλότερον», σημειώνει ό Victor Hugo.

Οί έχθροί συνεχίζουν μέ μεγαλύτερη λύσσα τούς βανδαλισμούς. Πυρπολούν

τόν ναό του Σωτήρος. Σύμφωνα με περιγραφή ενός Άγγλου, «κουράστηκαν νά σκοτώνουν».

Μοναχοί και πολεμιστές συνεχίζουν κι αυτοί νά μάχονται τιτάνια. Μία σφαίρα χτυπά τόν 40χρονο ήγούμενο στήν κοιλιά. Πέφτει νεκρός στή μικρή ταράτσα του κελλιού του. Του κόβουν τό κεφάλι και τό περιφέρουν ως τρόπαιο. Από τούς Έλληνες πού βρίσκονταν στή μονή 100 περίπου αιχμαλωτίζονται. Λογχίζουν τόν Δασκαλάκη μπροστά στά μάτια τής μητέρας του.

Έξω από τό μοναστήρι, ύψώνεται σήμερα ένα όκταγωνικό κτήριο, τό όστεοφυλάκιο τών ύπερασπιστών του Άρκαδίου. Αισθάνεται άποτροπιασμό ό έπισκέπτης σάν πέφτει τό βλέμμα του πάνω στά γυάλινα ράφια μέ τά δεκάδες κρανία τών θυμάτων τής μάχης. Τά όστά είναι τρυπημένα από σφαίρες. Άρκάδι!

«Βράχε θυσίας ιερέ,
στά σκόρπια άπομεινάρια
άκόμη δέν ξεθώριασαν
του αίματος τ' άχνάρια».

Τό όλοκαύτωμα του Άρκαδίου μεσουρανεί. Ό εύρωπαϊκός κόσμος εύαισθητοποιείται κι ένα νέο κύμα φιλελληνισμού δημιουργείται. Η άρκαδική έθελοθυσία δίνει τό έρέθισμα στή διεθνή κοινή γνώμη νά δει τόν άγώνα τής Κρήτης μέ άλλο μάτι. Όπου νά ναι ή άνάσταση τής Μεγαλονήσου ζυγώνει.

Έλληνίς

Σκηνές από τήν τάξη μου

Συννεφιασμένος ό «καιρός» στό Β2. Άκόμα και ό Άνέστης, πού πάντα μέ ύποδέχεται χαρούμενα, σήμερα είναι κατσουφιασμένος. Είναι όλοι στενοχωρημένοι, γιατί στή γιορτή τής 28ης Όκτωβρίου είχαν επιλέξει μαθητές από άλλα τμήματα και στό θεατρικό τών Χριστουγέννων θά συμμετέχει μόνο τό Β1. Αρχίζει ή γκρίνια...

-Κυρία, πάλι δέν θά πάρουμε μέρος στή γιορτή!

-Γιατί δέν μäs επιλέγουν μία φορά κι έμäs;

-Εμείς δέν έχουμε κανένα ταλέντο; Γιατί όλα τά έχουν οι άλλοι;

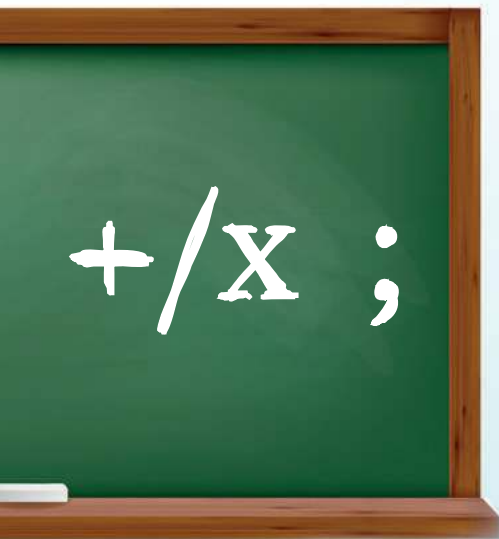
-Όλοι έχετε ταλέντα, μήν γκρινιάζετε σäs παρακαλώ, λέω, προσπαθώντας νά ήρεμήσω τά πνεύματα.

-Ναί, καλά... τό είδαμε! σχολιάζει ό Μηνάς.

-Νομίζετε ότι είναι εύκολο νά κουβαλά κάποιος ένα ή και πολλά ταλέντα;

-Μακάρι, κυρία! Έστω ένα νά είχαμε, δέν θέλουμε πολλά...

-Καλά μου παιδιά, ένα ταλέντο μπορεί σ' αλήθεια νά σäs άνοίξει δρόμους. Τά

σπουδαία ταλέντα είναι σπάνια καί μοναδικά δώρα! "Όποιος έχει κάποιο ταλέντο έχει μαζί καί ένα χρέος σ' όλη του τή ζωή. "Αν μάλιστα τό ταλέντο του έκδηλωθει νωρίς...

-Τότε; Τί θά γίνει; Δέν καταλαβαίνουμε, άναρωτιούνται τά παιδιά.

-Γιά νά καταλάβετε αυτό πού λέω, θά σάς μιλήσω γιά ένα ταλαντούχο παιδί του 18ου αιώνα. Είναι ό μικρός Κάρλ, πού μεγαλώνει στή Γερμανία. Στή δεύτερη τάξη του Δημοτικού, ένα γεγονός θά φανερώσει τήν ξεχωριστή εύφυϊα του! Ό δάσκαλός του κ. Μπίτνερ βάζει -στους 100 περίπου μαθητές του- μία δύσκολη άσκηση, γιά νά άσχοληθούν άρκετή ώρα καί νά κάνει ό ίδιος ένα διάλειμμα.

-Τί άσκηση, κυρία;

-"Αν θέλετε, μπορούμε νά τήν κάνουμε κι έμείς.

-Ναί, ναί! λένε κάποιοι μέ ένθουσιασμό.

-Άκούστε λοιπόν: «Νά προσθέσετε όλους τους άριθμούς από τό 1 μέχρι τό 100». Σάς αφήνω λίγη ώρα νά προσπαθήσετε. Τί θά κάνετε;

-Μά δέν έχουμε Μαθηματικά, γκρινιάζει ό Άλέξανδρος. Τί έκανε ό Κάρλ; Πρόσθεση;

-Προσπάθησε καί θά σάς πώ τί δέν έκανε! Δέν έκανε πρόσθεση!

-Καί πώς τό βρήκε; άναρωτιέται ό "Άγγελος.

-Σέ έλάχιστα λεπτά έμφανίζεται μπροστά στόν δάσκαλό του καί του δείχνει τό άποτέλεσμα. Ό δάσκαλος ξαφνιάζεται, αλλά όταν βλέπει ότι είναι σωστό, του λέει: «Τώρα τό βρήκες ή τό ήξερες;». «Τώρα», άπάντησε ό μικρός.

-Κυρία πώς τό βρήκε τόσο γρήγορα; Θέλει πολλή ώρα νά προσθέσεις...

-Μά, σάς λέω, δέν έκανε πρόσθεση! "Όταν τόν ρώτησε ό δάσκαλος, είπε: «Σκέφτηκα λιγάκι τή σειρά των άριθμών. Από τίς άκρες πρός τά μέσα, τά ζεύγη δίνουν τό ίδιο άθροισμα: $1+100=101$, $2+99=101$, $3+98=101$ κ.τ.λ.

"Έχω δηλαδή 50 ζεύγη πού δίνουν άθροισμα 101. Άντί νά κάνω πρόσθεση, έκανα πολλαπλασιασμό: $50 \times 101 = 5.050$ ».

-Τέλειο! φωνάζει ή Άναστασία. Πώς τό σκέφτηκε;

-Μεγάλο ταλέντο ό μικρός!

-Πραγματικά! Ό δάσκαλος έμεινε μέ τό στόμα ανοιχτό καί τόν ρώτησε πώς τόν λένε. «Κάρλ Φρίντριχ Γκάους», είπε ό μικρούλης. Κι ό δάσκαλος ήξερε πώς ούτε ό ίδιος ούτε καί ό κόσμος όλος θά ξεχνοΰσαν ποτέ αυτό τό όνομα... Κι έτσι έγινε. Άμέσως μετά ό κ. Μπίτνερ πήγε

νά βρεῖ τόν πατέρα τοῦ Γκάους γιά νά τοῦ πει ὅτι μεγάλωνε μία ἰδιοφυΐα. Ὁ πατέρας του ὅμως ἤθελε ὁ Κάρλ νά γίνει λιθοξόος, ὅπως ἦταν κι ὁ ἴδιος.

-Καί τί ἔγινε;

-Οἱ ἀντιρρήσεις τοῦ πατέρα του κάμφθηκαν, ὅταν ὁ δούκας τῆς περιοχῆς ἔδωσε ὑποτροφία στόν 15χρονο Γκάους γιά σπουδές στό Πολυτεχνεῖο. Τρία χρόνια ἀργότερα, πτυχιούχος, συνέχισε τίς σπουδές στό Πανεπιστήμιο τοῦ Γκέτινγκεν. Τό 1796 ἀπέδειξε πώς ὁποιοδήποτε κανονικό πολύγωνο μέ πρῶτο ἀριθμό πλευρῶν μπορεῖ νά κατασκευαστεῖ μέ κανόνα καί διαβήτη, ἔνα πρόβλημα τῶν Μαθηματικῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ζήτησε μάλιστα, ὅταν πεθάνει, νά χαραχτεῖ ἔνα κανονικό 17γωνο στό μνήμα του.

-Αὐτό κάπως ἀστείο ἀκούγεται!

-Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἔγινε ἕνας ἀπό τούς κορυφαίους μαθηματικούς ὄλων τῶν ἐποχῶν καί ἀσχολήθηκε μέ πάθος καί μέ συναφείς ἐπιστήμες. Βυθίστηκε ὅμως στόν λαβύρινθο τοῦ ταλέντου του καί... δέν βγήκε ποτέ ἀπό ἐκεῖ. Λέγεται ὅτι τά παιδιά του δέν τά ἄφησε νά ἀσχοληθοῦν μέ τά Μαθηματικά, γιά νά μήν ἀμαυρωθεῖ τό ὄνομά του. Κι ὅταν κάποτε τόν διέκοψαν ἀπό ἕνα πρόβλημα, γιά νά τοῦ ποῦν πώς ἡ γυναίκα του πεθαίνει, ἐκεῖνος εἶπε: «Πεῖτε της νά περιμένει μία στιγμή νά τελειώσω...»!

-Πῶ, πῶ, κυρία... ἀπίστευτο!

-Ἐμεῖς ἄς κρατήσουμε τήν ἀτέλειωτή του δίψα γιά μάθηση. Ἕνα ἰδιαίτερο ταλέντο δέν εἶναι πάντα κάτι ἀπλό! Πολλές φορές, ὅταν ἐντοπίζεται σέ μικρές ἡλικίες, πάει περίπατο ἢ παιδική ἡλικία. Μή ζηλεύετε λοιπόν τά μεγάλα καί ξεχωριστά ταλέντα, ἀλλά προσπαθεῖτε νά

ἀξιοποιεῖτε ὁ καθένας τό δικό του.

-Καί ἄν δέν ἔχουμε;

-Δέν ὑπάρχει ἄνθρωπος χωρίς κάποιο ταλέντο. Θυμάστε τήν παραβολή τῶν ταλάντων πού διαβάζουμε στήν Καινή Διαθήκη;

-Ναί, τή μελετήσαμε στά Θρησκευτικά!

-Πολλές φορές μειονεκτεῖτε, πιστεύοντας ὅτι δέν διαθέτετε χαρίσματα. Ὁ Θεός σέ ὅλους ἔδωσε τάλαντα, σέ ἄλλους λίγα, σέ ἄλλους πολλά. Ἀπό ὅλους μας ζητᾶ νά τά καλλιεργοῦμε. Ἄν δέν τό κάνουμε, μοιάζουμε μέ τόν πονηρό καί τεμπέλη δούλο, πού ἔκρυσσε τό ταλέντο του καί κατηγόρησε μετά τό ἀφεντικό του.

-Κι ἄν ζηλεύουμε τούς ἄλλους γιά τά τάλαντά τους;

-Εἶναι ὠραῖο νά ζηλεύετε τίς ἀρετές τῶν ἄλλων: τήν καλοσύνη, τήν εὐγένεια, τήν ἀγάπη τους.

-Ποῖο εἶναι, κυρία, τό πιό μεγάλο ταλέντο;

-Τό πιό μεγάλο εἶναι τό ταλέντο τῆς πίστεως, τό ὅτι βαφτιστήκαμε ὀρθόδοξοι χριστιανοί. Ἄν τό καλλιεργοῦμε, ὁ Θεός πλοῦσια θά μᾶς εὐλογεῖ. Μποροῦμε νά τοῦ τό ζητᾶμε, ὅπως τό ζήτησαν οἱ μαθητές του: «Κύριε, πρόσθεσε ἡμῖν πίστιν». Δηλαδή, πρόσθεσέ μας πίστη!

-Πάλι γιά πρόσθεση μᾶς μιλάτε, κυρία, λέει πειρακτικά ὁ Ἀλέξανδρος. Μήπως νά μή ζητᾶμε πρόσθεση ἀλλά πολλαπλασιασμό σάν τόν Γκάους; Νά λέμε: «Κύριε, πολλαπλασίασε τήν πίστη μας!».

-Ἐφάρμοσες ἀμέσως τή θεωρία, Ἀλέξανδρε. Καλό πολλαπλασιασμό λοιπόν!

M.E.X.

ΚΟΙΝΩΝΟΙ

Στις αρχές του Σεπτεμβρίου που πέρασε, είδαμε τις άπίστευτες εικόνες της βιβλικής καταστροφής από την κακοκαιρία Daniel που έπληξε τη Θεσσαλία. Άκουσαμε τις ιστορίες απόγνωσης των κατοίκων στα χωριά της. Ένδεχομένως παρατηρήσαμε άνατιμήσεις τροφίμων, καθώς ο θεσσαλικός κάμπος, ο σιτοβολώνας της Ελλάδας, όπως χαρακτηρίζεται, παράγει τό 30% των γεωργικών προϊόντων της χώρας μας.

Γίναμε θεατές στο γαϊτανάκι μετάθεσης ευθυνών, κατηγορήσαμε την πολιτεία για την όλιγωρία της, άναθεματίσαμε ίσως τις μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες ως υπεύθυνες για την κλιματική αλλαγή και πήγαμε στο έπόμενο θέμα...

Όστόσο, τό έπόμενο θέμα είναι ή έπόμενη μέρα τών πλημμυροπαθών. Καί δέν είναι μόνο θέμα δικό τους. Είναι θέμα όλων μας. Μέ στενά καταναλωτικά κριτήρια, ή καταστροφή τής πρωτογενούς παραγωγής θά έπηρεάσει καί τό δικό μας τραπέζι. Μέ μία κοινωνική προσέγγιση, ό συλλογικός πόνος πού βιώνουν οί κάτοικοι του θεσσαλικού κάμπου άπαιτεί συλλογική άντιμετώπιση. Καί άπό άνθρωπιστική σκοπιά, σήμερα έχουν πληγει αύτοί άπό μία φονική κακοκαιρία, γιατί όχι έμεεις αύριο;

Πολύ περισσότερο όμως, όσοι κοινωνούν στήν κυριακάτικη θεία Λειτουργία Σώμα καί Αίμα Χριστού, όσοι άκούσαμε τήν πρώτη Κυριακή του Όκτωβρίου τόν ευαγγελικό λόγο «άγαθοποιείτε καί δανείζετε μηδέν άπελπίζοντες» (Λκ 6,35), έχουμε όχι άπλώς ένα καθήκον αλλά έρο χρέος νά κοινωνήσουμε στίς άνάγκες τών άδελφών.

Η Έκκλησία του Χριστού δέν μένει στίς εύθυνες καί τά λάθη. Άθόρυβα, παρακλητικά, πίσω άπό τις κάμερες, έφαρμόζει αύτό πού αιώνες γνωρίζει: τήν παύλεια λογία για τά άναγκεμένα παιδιά της. Οί καιροί είναι δύσκολοι για όλους. «Ό,τι άν εύοδώνται έκαστος» (Α΄ Κο 16,2) θά μάς ξαναπροέτρεπε ό άπόστολος Παύλος, όπως έκανε στους πιστούς τής Κορίνθου με τήν εύρηματικότητα τής άγάπης, χωρίς προχειρότητα, στα πλαίσια μίας οργανωμένης προσπάθειας (σύλλογοι, δήμοι, ένορίες, άδελφότητες).

Όσο οί πλημμυροπαθείς άδελφοί μας θά προσπαθούν νά ξελασπώσουν τά σπίτια τους, άς τούς πλημμυρίσουμε μέ μία άλλη μορφή πλημμύρας: αύτή τής άγάπης καί τής φιλανθρωπίας.

Εύφημη Μπούτσικου-Ρίζου

Ἄγγελική ἐπιβράβευση

Δέν μπήκε καλά ἀκόμα ὁ χειμώνας καί οἱ στολισμένες βιτρίνες μόνο χριστουγεννιάτικη ζεστασιά δέν δημιουργοῦσαν. Οἱ περισσότεροι τίς κοίταζαν ἀδιάφορα κι ἴσως καί κάποιοι μέ δυσφορία, γιατί ὄχι καί μέ θυμό. Δέν ἔρχονται τά Χριστοῦγεννα, ἄν πασπαλίσεις τίς βιτρίνες μέ χρυσόσκονη καί βάλεις χίλια ἀστέρια νά τίς φωτίζουν. Τά πάρκα ἦταν ἀκόμα στολισμένα ἀπό τά πεσμένα φύλλα τῶν δέντρων, ἀφοῦ ὁ Νοέμβριος ἦταν στίς ἀρχές του καί τά παιδιά ἀκόμα παίζανε στίς τσουληθρες καί στίς κούνιες.

Ναί, ἦταν μακριά ἀκόμα τά Χριστοῦγεννα, μά ὄχι τόσο μακριά ὥστε νά μήν κάνουν τήν καρδιά τοῦ Ἄγγελου νά σφίγγεται στή σκέψη τοῦ ἐρχομοῦ τους. Χρωστοῦσε ἀκόμα τρία μαθήματα γιά νά πάρει τό πτυχίο του, κι ἔνωθε πολύ δύσκολα πού ὑποχρέωνε τούς φτωχοῦς γονεῖς του νά τοῦ πληρώνουν ἀκόμα τό ἐνοίκιο. Προσπάθησε νά βρεῖ μιὰ δουλειά νά τούς ξαλαφρώσει, μά ὅπου καί νά πήγαινε οἱ πόρτες ἦταν κλειστές. Ἦθελε τά Χριστοῦγεννα, πού θά συναντοῦσε τούς δι-

κούς του, νά τούς ἔλεγε πώς δέν χρειάζεται ἄλλο νά πληρώνουν γι' αὐτόν, ὅτι βρήκε δουλειά καί ὅπου νά ἔναι θά πάρει καί τό πτυχίο του. Εἶχε κλείσει τά εἰκοσιτρία ὁ Ἄγγελος καί καταλάβαινε ὅτι ζοριζότανε πολύ ἡ οἰκογένειά του κι αὐτό τόν πονοῦσε πολύ.

-Παρακαλῶ, τί θέλετε; τόν ρώτησε ψυχρά

ἓνας κύριος πίσω ἀπό τό ταμεῖο.

-Διάβασα τήν ἀγγελία ὅτι...

-Λυπᾶμαι, νεαρέ μου, μά βρήκαμε ὑπάλληλο, τόν ἔκοψε ὁ κύριος, δίχως κᾶν νά τόν κοιτάξει δεύτερη φορά.

Βγήκε ἀπό τό κατάστημα ἀπογοητευμένος γιά πολλοστή φορά ὁ Ἄγγελος.

-Γειά σου, Ἄγγελε!

-Γειά σου, Μίλτο! ἀπάντησε καί ἔκανε νά ἀπομακρυνθεῖ. Δέν εἶχε ὄρεξη γιά κουβέντα.

-Ἄγγελε, βρήκα δουλειά κι ἐκεῖ πού δουλεύω θέλουν κι ἄλλον, θέλεις νά ἔρθεις;

Σκίρτησε ἡ καρδιά τοῦ Ἄγγελου.

-Θέλω, εἶπε καί τόν κοίταξε μέ ἐλπίδα.

- Δουλεύω σ' ἓνα μπάρ νυχτερινός· ἔχει καλά λεφτά. Ἄν θέλεις, πάμε καί τώρα νά σέ γνωρίσω στό ἀφεντικό μου. Εἶμαι σίγουρος ὅτι θά σοῦ πεῖ ἀπό ἀπόψε κιόλας νά πιάσεις δουλειά.

-Δέν μπορῶ, Μίλτο. Σέ εὐχαριστῶ γιά τήν πρόταση, μά δέν μπορῶ, ἀπάντησε λυπημένος ὁ Ἄγγελος. Ἄν μάθει ὁ πατέρας μου ὅτι δουλεύω νυχτερινός σέ μπάρ, θά στενοχωρηθεῖ πολύ, μά κι ἐγώ δέν νομίζω ὅτι θά τά βγάλω πέρα. Ἐγώ, Μίλτο, οὔτε τή μέρα δέν πηγαίνω σέ

μπάρ, όχι νά δουλέψω καί νύχτα!

-“Όπως θέλεις, φίλε μου, τοῦ ἀπάτησε ὁ Μίλτος καί, λίγο θιγμένος, ἀπομακρύνθηκε.

Μελαγχόλησε κι ἄλλο ὁ Ἄγγελος κι ἔνιωσε τήν ἀπελπισία νά ἀπειλεῖ τήν ψυχή του. Ἡ καμπάνα πού ἀκούστηκε νά χτυπάει γιά Ἐσπερινό ἐκείνη τήν ὥρα, ζέστανε λίγο τήν παγωμένη καρδιά του.

-Τῶν Ἀγγέλων! Φώναξε σχεδόν δυνατά καί θυμήθηκε ὅτι αὔριο γιορτάζει.

Ἦξερε ἀπό πού ἐρχόταν ὁ ἦχος τῆς καμπάνας, καί προχώρησε πρὸς τὰ ἐκεῖ. Σ' αὐτόν τόν ναό ἐκκλησιάστηκε πολλές Κυριακές καί γιατί ἦταν κοντά στό σπίτι του, ἀλλά καί γιατί τοῦ ἄρεσαν πολύ οἱ ψάλτες. Μπήκε μέσα καί στάθηκε μπροστά στήν εἰκόνα τῶν Ταξιάρχων πού ἦταν στολισμένη στό προσκυνητάρι.

-Ἐσεῖς μέ φυλάξατε ὡς τώρα, προσευχήθηκε νοερά. Νά μέ φυλάξετε καί τώρα καί πάντα!

Προσκύνησε καί κάθισε περιμένοντας νά ἀρχίσει ὁ Ἐσπερινός. Ξέχασε καί τόν Μίλτο, ξέχασε καί τή δουλειά. Ζεστάθηκε ἡ ψυχὴ του κάτω ἀπὸ τίς φτερουῖνες τίς ἀγγελικές καί ἀπόλαυσε τοὺς ὕμνους, σάν νά τοὺς ἄκουγε γιά πρώτη φορά. Τελείωσε ὁ Ἐσπερινός κι εἶχε ἀδειάσει σχεδόν ἡ ἐκκλησία, ὅταν κατάλαβε ὅτι ὁ νεωκόρος ἔσβησε τὰ φῶτα κι ὁ ἱερέας ἦταν ἔτοιμος νά βγεῖ ἀπὸ τόν ναό.

-Πάτερ μου, τήν εὐχή σας, ἄκουσε μία ἀντρικὴ φωνὴ νά μιλά στόν ἱερέα.

-Τήν εὐχή τοῦ Θεοῦ, Γιάννη μου! Πές μου, θέλεις κάτι;

-Ἐχω ἄμεση ἀνάγκη στήν ἐταιρεία ἀπὸ ἓναν νέο πού νά ξέρει καλά τή χρῆση τοῦ ὑπολογιστή. Ἐσύ γνωρίζεις τόσο κόσμο. Ἄν ἔχεις κανένα καλὸ παιδί πού θέλει νά δουλέψει...

-Ἐγώ! Τινάχτηκε καί τοὺς ξάφνιασε καί τοὺς δύο ὁ Ἄγγελος καί ὕστερα κα-

τέβασε τὸ κεφάλι, καταλαβαίνοντας ὅτι αὐτό πού ἔκανε ἦταν ἄκριτο.

-Ποῖός εἶσαι ἐσύ; ρώτησε μέ καλοσύνη ὁ κύριος Γιάννης.

-Εἶμαι ὁ Ἄγγελος καί σέ λίγο τελειώνω τὴ σχολὴ τῆς Πληροφορικῆς κι ἔχω πολλή ἀνάγκη νά δουλέψω, ἀπάντησε μέ θάρρος.

-Πάτερ μου, ἐσεῖς τί λέτε; ρώτησε τὸν ἱερέα ὁ κύριος Γιάννης.

-Τί νά πῶ, παιδί μου; Τόν νέο αὐτόν τόν βλέπω νά ἐκκλησιάζεται συχνά στόν ναό μας, μὰ δέν τόν γνωρίζω προσωπικά.

-Πάτερ, δέν εἶναι τυχαῖο πού βρέθηκα ἀπόψε ἐδῶ, εἶπε μέ ζέση ὁ Ἄγγελος. Οἱ Ταξιάρχες μέ ἔφεραν. Κι οὔτε εἶναι τυχαῖο πού ἔμεινα τελευταῖος νά φύγω. Πῶς θά ἄκουγα τόν κύριο νά ζητᾶ ἓναν νέο πού νά ξέρει ὑπολογιστή;

-Πάρτε με, κύριε, καί δέν θά τό μεταβιώσετε. Κι ἂν δέν σᾶς κάνω, διώξτε με, εἶπε ἀπευθυνόμενος στόν κύριο Γιάννη.

Χαμογέλασε μέ νόημα στόν ἱερέα ὁ κύριος Γιάννης.

-Δέν χάνω τίποτα νά σέ δοκιμάσω. Θά σέ περιμένω αὔριο στίς δέκα στό γραφεῖο μου, εἶπε στόν Ἄγγελο καί τοῦ ἔδωσε τήν κάρτα του.

-Σᾶς εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, κύριε! Τὸ πιὸ μεγάλο δῶρο πού πήρα στή ζωὴ μου γιά τὴ γιορτὴ μου. Σᾶς εὐχαριστῶ καί ἐσᾶς, πάτερ μου, εἶπε ὁ Ἄγγελος κι ἄρπαξε τὸ χέρι του καί τό φίλησε.

Βγήκε ἀπὸ τόν ναό εὐτυχισμένος καί συγκινημένος καί ξεκίνησε νά πάει γιά τὸ σπίτι του. Πέρασε μπροστά ἀπὸ τίς στολισμένες βιτρίνες κι αὐτὴ τὴ φορά τοῦ ἄρεσαν.

«᾿Ω πότε, μὰ πότε θά ἔρθουν τὰ Χριστούγεννα», ψιθύρισε, κι ἡ λαχτάρια του ἔγινε πιά προσημονή.

Ἐλένη Βασιλείου

Άρχίζουμε ξανά!

Με τή χάρη του Θεού και τήν εύλογία τής Έκκλησίας έγινε και φέτος στις 15 Ὀκτωβρίου, Κυριακή του Σπορέως, ή ἔναρξη του πνευματικού ἔργου τής Ἀδελφότητας στήν κεντρική αἴθουσά της.

Τήν ἀκολουθία του Ἀγιασμοῦ τέλεσε ὁ πρωτοσύγκελλος τής Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης ἀρχιμανδρίτης π. Ἰάκωβος Ἀθανασίου, ὁ ὁποῖος κήρυξε και τόν θεῖο λόγο. Στιγμάτισε μέ ἔμφαση και πειστικότητα τά δεινά που ἔφερε στήν κοινωνική και πνευματική μας ζωή ή ἐξάρτηση ἀπό τά ἠλεκτρονικά μέσα ἐπικοινωνίας και ἐνημέρωσης.

Γιά μία ἀκόμη χρονιά ή «Ἀπολύτρωσις» ἀρχίζει ξανά τό ἱεραποστολικό της ἔργο: Κηρύγματα, ὀμάδες, κύκλοι ἀνδρῶν και γυναικῶν, μαθήματα ἐρμηνείας ἀγίας Γραφῆς. Ἕνας ἀγρός τόν ὁποῖο περισσότερο ἀπό ἐνενήντα συνεχόμενα χρόνια ὁ Μεγάλος Σποριάς συγκαταβαίνει νά καλλιεργεῖ, στέλλοντας τούς δικούς του πιστούς ἐργάτες νά τόν ὀργώσουν, νά τόν ποτίσουν, νά τόν φροντίσουν μέ ἀγωνία, πίστη και προσηχή.

Εὐλογητός ὁ Θεός! Κι αὐτός ὁ ἀγρός δίδει εὐλογημένους καρπούς στόν ἰδρώτα και στά δάκρυα ὄλων ὅσοι ἀναλώθηκαν και ἀναλώνονται στήν καλλιέργειά του. Μικρά παιδιά, νέοι και νέες, ἄνδρες και γυναῖκες, πολύτεκνες οἰκογένειες, ὄλοι μαζί σάν μία μεγάλη εύλο-

γημένη οἰκογένεια ἀγωνίζονται τόν ἀγώνα τόν καλό μέσα στούς κόλπους τής μητέρας Ἐκκλησίας και χαίρονται τήν κοινωνία τῶν ἀδελφῶν. Γι' αὐτό κάθε κήρυγμα και κάθε πνευματική εύκαιρία που προσφέρει ή Ἀδελφότητα γίνεται χαρά και πανηγύρι. Αὐτή

τήν εἰκόνα ἔδινε τήν Κυριακή ή γεμάτη ἀπό μικρούς και μεγάλους αἴθουσα, ή παρουσία τής χορωδίας του Συνδέσμου Νέων «ὁ Λύχνος», ἀλλά και τά νιάτα που «παρήλασαν» μπροστά μας, για νά παραλάβουν τήν εύχαριστήρια ἐπιστολή και τό συμβολικό δωράκι τής Ἀδελφότητας για τήν ἐθελοντική τους διακονία στις κατασκηνωτικές περιόδους τῶν οἰκογενειῶν.

Δοξολογώντας τόν Κύριο για τίς πλούσιες δωρεές του, δέν ξεχνούμε και τή φωνή τῶν πρώτων ἀδελφῶν μας, που ἀποτύπωσαν τήν πνευματική τους ἐμπειρία σέ ἓνα σύνθημα: «Ἡ νίκη του πλάτους ἐξαρτᾶται ἀπό τήν πίστη μας και τήν προθυμία μας νά δώσουμε τή μάχη του βάθους». Μᾶς τό θύμισε ἐξἄλλου ὁ πρόεδρος τής Ἀδελφότητας, δίνοντας και τήν εύχή νά εύλογήσει και φέτος ὁ Θεός τήν εἰς βάθος καλλιέργεια ὄλων τῶν μελῶν τής Ἀδελφότητας, για νά χαιρόμαστε αἰώνια τόν πλατυσμό τής θείας χάριτος.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ

Αΐθουσα «Απολύτρωσις»,

Πέλοπος 7

Κυριακή 6.30μ.μ.: Γενικό κήρυγμα

Τετάρτη 7.00μ.μ.: Τμήμα νεαρῶν ἐπιστημόνων γυναικῶν

Πέμπτη 8.30μ.μ.: Τμήμα φοιτητριῶν

Σάββατο 4.00μ.μ.: Συνάντηση μαθητριῶν Γυμνασίου-Λυκείου

«Δημητρούλειο»,

Πέλοπος 2 & Ἀγίου Δημητρίου 93

Κυριακή 6.30μ.μ.: Τμήματα παιδικῶν δραστηριοτήτων

Δευτέρα 8.30μ.μ.: Κύκλος μελέτης ἁγίας Γραφῆς ἀνδρῶν

Τρίτη 8.30μ.μ.: Ἑρμηνεία ἁγίας Γραφῆς

Τετάρτη 5.00μ.μ.: Κύκλος μελέτης ἁγίας Γραφῆς γυναικῶν

Τετάρτη 8.30μ.μ.: Σύναξη φοιτητῶν

Παρασκευή 9.00μ.μ.: Σύναξη ἐπιστημόνων ἀνδρῶν

Σάββατο 10.00π.μ.: Συναντήσεις μαθητῶν Δημοτικῶν

Σάββατο 4.30μ.μ.: Συναντήσεις μαθητῶν Γυμνασίου-Λυκείου

Ἀνατολικό Παράρτημα,

Μαυρομιχάλη 23, περιοχή Μαρτίου

Κυριακή 5.30μ.μ.: Γενικό κήρυγμα

Δυτικό Παράρτημα,

Ρήγα Φεραίου 72, Ἡλιούπολη

Κυριακή 6.00μ.μ.: Γενικό κήρυγμα

Σχόλιο στην έπικαιρότητα

«Νόσος τῆς πόλεως»

Ἡ αἰδώς καί ἡ δίκη ἀποτελοῦν στοιχειώδεις προϋποθέσεις τῆς πολιτικῆς τέχνης, τῆς ἰκανότητος δηλαδή μέ τήν ὁποία ἐφοδιάστηκε ὁ ἄνθρωπος, γιά νά ὀργανώνει πολιτείες καί νά μπορεῖ ὅσο γίνεται νά συμβιώνει ἁρμονικά μέ τούς ἄλλους. Νά θυμίσουμε ὅτι, σύμφωνα μέ τόν Πλάτωνα, «ἡ πόλη γεννήθηκε, γιά νά μπορέσουν νά ζήσουν οἱ ἄνθρωποι, ἀλλά συνεχίζει νά ὑπάρχει γιά νά ζοῦν καλά». Παραθέτουμε σύντομα -λόγω τῆς ἐπικαιρότητας- τόν πρωταγόρειο μῦθο, πού διασώζει ὁ ὁμώνυμος πλατωνικός διάλογος:

“Ὅταν οἱ θεοί ὀλοκλήρωσαν τά ἑκμαγεῖα τῶν δημιουργημάτων τους καί ἦρθε ἡ ὥρα νά τά παρουσιάσουν, ἀνέθεσαν στόν Προμηθεά καί τόν Ἐπιμηθεά νά ἐπιλέξουν καί νά μοιράσουν στό κάθε εἶδος τίς κατάλληλες ιδιότητες καί τά ἀπαραίτητα ὄπλα ἄμυνας. Πρῶ-

τος ὁ Ἐπιμηθεάς ἀνέλαβε αὐτό τό ἔργο. Ἔτσι, τό κάθε πλάσμα ἀπέκτησε τό δικό του ἰδιαίτερο στοιχεῖο, πού θά τοῦ ἐξασφάλιζε τήν ἐπιβίωσή του, ὅπως τήν ταχύτητα, τόν ὄγκο, τή δύναμη, τήν εὐελιξία, τά φτερά, τό πυκνό τρίχωμά του, τό σκληρό δέρμα κ.ο.κ.

Ξεχάστηκε ὅμως ὁ Ἐπιμηθεάς καί διέθεσε ὅλες τίς εὐεργετικές ιδιότητες καί ὅλα τά ὄπλα στά ζῶα, χωρίς νά κρατήσῃ κάτι γιά τόν ἄνθρωπο. Τότε, ἀνέλαβε ὁ Προμηθεάς νά κλέψῃ ἀπό τόν Ἥφαιστο τή φωτιά, τήν ὁποία, ἐν εἴδει ἔντεχνης σοφίας, δώρισε στόν ἄνθρωπο καί τόν κατέστησε ἔτσι παντοδύναμο δημιουργήμα μεταξύ τῶν ὑπολοίπων ἐμβίων ὄντων.

Ὡστόσο, ὁ Δίας διαπίστωσε ὅτι καμιά προμηθεϊκή εὐεργεσία, καμιά ἔντεχνη σοφία δέν θά μπορούσε νά ἐξασφαλίσῃ τήν ἁρμονική συμβίωση τῶν ἀνθρώπων χωρίς δύο στοιχεῖα, τά ὁποία ἐκεῖνος μέ τή θεϊκή του σοφία θά κληροδοτοῦσε στό ἀνθρώπινο γένος. Κι αὐτά ἦταν ἡ Αἰδώς καί ἡ Δίκη. Δηλαδή, ὁ αὐτοσεβασμός καί ἡ δικαιοσύνη. Ἔτσι ὁ Δίας ἔστειλε τόν Ἑρμῆ νά προσφέρει στούς κατοίκους τῶν πόλεων τά δύο αὐτά στοιχεῖα, ἀπαραίτητα γιά τή συνύπαρξη, τήν εὐταξία καί τήν εὐτυχία τους. Μάλιστα, σέ ἐρώτηση τοῦ Ἑρμῆ γιά τό πῶς θά ἔπρεπε νά μοιράσῃ τίς δυό αὐτές ἀρετές, καί ἂν θά ἔπρεπε νά τίς διασπερίσῃ ἐπιλεκτικά, ὅπως τά ἄλλα χαρίσματα, ὁ Ὀλύμπιος «πατέρας θεῶν καί ἀνθρώπων» ἀποφάνθηκε κατηγορηματικά: «Νά τίς μοιράσῃς σέ ὅλους ἀδιακρίτως». Καί συνέχισε ἐπιτακτικά: «Νά θεσπίσῃς νόμο ἐκ μέρους μου, γιά ὅποιον δέν μετέχει στήν αἰδῶ καί τή δικαιοσύνη νά φονεύεται ὡς μίσημα, ὡς νόσος τῆς πόλεως». («Καί νόμον γεθές παρ’ ἐμοῦ τόν μὴ δυνάμενον αἰδοῦς καί δίκης μετέχειν, κτείνειν ὡς νόσον τῆς πόλεως»).

Αὐτή ἡ Αἰδώς εἶναι ὁ λόγος, ἡ αἰτία, ἡ μάνα τῆς Δικαιοσύνης. Χωρίς αὐτή τήν ντροπή πού προέρχεται ἀπό τόν σεβασμό πού

έχουμε μέσα μας, καμιά προμηθειική ευεργεσία, καμιά «έντεχνη σοφία» και κανένα «πύρ» κατασκευής δεν μπορεί να αποτελέσει όρο και προϋπόθεση δικαιοσύνης. Ο Θεϊκός νόμος για τη «νόσον της πόλεως», πού προβλέπει την έσχάτη των ποιωνών, αναφέρεται σ' εκείνον πού στερείται τις δύο αυτές έννοιες, δηλαδή στον άναιδη ή στον άναίσχυντο και στον άδικο ή στον ίταμό. Αυτή η νόσος της πολιτείας, όταν γενικευθεί, γίνεται επιδημία και ο κίνδυνος του άφανισμού είναι αυτόνοητος.

Τόν άρχαίο μύθο έφεραν στη σκέψη μας τά όντως αποκαρδιωτικά διαπραττόμενα στην πατρίδα μας και για τη συχνότητα και για τη γενίκευση. Στίς «πονηρές» μέρες πού ζούμε «η νόσος της πόλεως» τείνει να καταστεί «άρχη της πόλεως».

Κραυγαλέο παράδειγμα η σπουδή για τη νομιμοποίηση του γάμου των όμόφυλων ζευγαριών. Τό νομοσχέδιο για την ισότητα στον γάμο είναι ήδη έτοιμο -σύμφωνα με πληροφορίες άθηναικής έφημερίδας- και μέσα στους επόμενους μήνες οι βουλευτές θα κληθούν να τό ψηφίσουν κατά συνείδηση. Έάν περάσει από τη Βουλή, τά όμόφυλα ζευγάρια θα έχουν πλέον τη δυνατότητα να παντρεύονται στην Ελλάδα με πολιτικό γάμο. Έχει επίσης αποφασισθεί και η δυνατότητα υιοθεσίας.

Μετά τις τελευταίες έθνικές εκλογές ο πρωθυπουργός δήλωσε σε συνέντευξη του στο «Bloomberg»: «Οί γάμοι μεταξύ όμόφυλων ζευγαριών θα γίνουν πραγματικότητα κάποια στιγμή και αυτό είναι μέρος της στρατηγικής μας. Η ελληνική κοινωνία είναι πολύ πιό έτοιμη και ώριμη». Είναι γνωστό βέβαια ότι οι πολιτικοί μας διαγκωνίζονται για τό ποιός θα προηγηθεί σε όλα αυτά. Δεν τους ενδιαφέρει ούτε η δημογραφική μας συρρίκνωση

ούτε αναλογίζονται ποιά χώρα κυβερνούν ούτε τους άπασχολεί τί λέει για τό θέμα αυτό τό ευάγγελο. Άραγε, συναισθάνονται ότι διαπράττουν φοβερή ύβρη και ότι η νέμεση θα έρθει επάνω μας άκόμη σκληρότερη; Τί κακό πρέπει να περιμένουμε, για να σταματήσει η κατάφωρη περιφρόνηση των ήθικων άξιων και παραδόσεων του ελληνικού λαού;

Νά, λοιπόν πού οδηγούμαστε, όταν λείπει η Αιδώς και η Δικαιοσύνη: σε φαινόμενα πού έγγυώνται την τέλεια άπορρύθμιση της κοινωνίας. Η έλλειψη της Αιδούς και της Δικαιοσύνης χαρακτηρίζουν τό άθλιο ήθος μιās κοινωνίας, στην όποία καταργείται κάθε ιερό και όσιο και κάθε φόβος Θεού. Σε κάθε μορφή έξουσίας σκοπός η πρόσχημα του κράτους είναι η δικαιοσύνη, η νομική συνέπεια της ντροπής. Και είναι τόσα τά τεκμήρια του ήθικου ξεπεσμού σήμερα! Αυτό όμως δεν σημαίνει πώς πρέπει να συναινει κανείς, βλέποντας την άναίδεια, την άναίσχυντία, την άδικοπραξία και τον άδικο λόγο.

Στον Θουκυδίδη επίσης διαβάσουμε μία άνάλογη σκέψη: «Η αιδώς σωφροσύνης πλείστον μετέχει» (Η ντροπή αποτελεί σημαντικό στοιχείο της σωφροσύνης). Τί, λοιπόν, μάς χρειάζεται, για να συνέλθουμε; Εύστοχα ο τραγικός ποιητής Εύριπίδης προτείνει: «Η άρετή αναπτύσσεται με τη μόρφωση. Συνεχώς πρέπει να επιδιώκουμε την άρετή κι αν πολιτεύονται οι άνδρες με σωφροσύνη, άκόμα πιό ισχυρή θα γίνει η πόλη». Άσφαλώς πολύ θετικότερα άποτελέσματα θα έχουμε και σε προσωπικό και σε συλλογικό επίπεδο, όταν η μόρφωση είναι η «άνωθεν κατερχόμενη σοφία», η κατά Θεόν. Μακάρι να συνειδητοποιήσουμε πού πάμε και να μετανόησουμε, πριν είναι άργά και πριν «η νόσος της πόλεως» μάς άφανίσει.

Εύδοξία Αύγουστίνου

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

Ίσχυρό ανάχωμα

Γιά πόσα ἄραγε νά θρηνησουμε φέτος στήν πατρίδα μας; Ἀπό τή μιά οἱ φωτιές πού κατέκαψαν τή χώρα. Ἀπό τήν ἄλλη οἱ πλημμύρες καί τό δράμα πού βιώνουν χιλιάδες συμπατριῶτες μας. Καί τέλος, -ἄραγε ὑπάρχει τέλος;- ἡ διαφορά γυμνῆ τῆ κεφαλῆ νά συγκεντρώνει τὰ χειροκροτήματα δεκάδων χιλιάδων ἀνθρώπων πού -τό λιγότερο- «συνευδοκούν» στήν ἀκολασία. Καί ἡ παρουσιάστρια στά μέσα ἐνημέρωσης νά βλέπει σάν κάτι «φρέσκο» ἀνθρώπους ἴδιου φύλου ὡς ζευγάρι στό πλατώ μ' ἕναν σκύλο ἀγκαλιά.

Καί οἱ πιστοί; Πῶς πρέπει νά ἐνεργήσουμε; Ἐπίκαιρη ὅσο ποτέ ἡ προτροπή τῆς Ἀποκαλύψεως: «Ὁ ρυπαρός ρυπαρευθήτω ἔτι... καί ὁ ἅγιος ἀγιασθήτω ἔτι» (22,11). Τό ἰσχυρότερο ἀνάχωμα σ' αὐτό τό «τσουνάμι» εἶναι ὁ προσωπικός μας ἀγιασμός.

«Ὡμοιώθη τοῖς κτήνεσι...»

«Καί ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνήκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καί ὠμοιώθη αὐτοῖς» (Ψα 48,13).

Εἶναι γνωστός ὁ στίχος ἀπό τούς Ψαλμούς, πού περιγράφει τήν κατάντια τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν παραδίνεται στήν ἀμαρτία. Ἡ συμπεριφορά του τότε εἶναι ἀνάλογη αὐτῆς τῶν ζώων. Ὅλοι ὅμως θεωρούσαμε ὅτι τό χωρίο αὐτό ἔχει μεταφορική σημασία. Κι ὅμως, στήν ἐποχή

μας, ἐποχή ἀνάπτυξης καί προόδου, ἀπέκτησε καί κυριολεκτική ἔννοια.

Χίλιοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι αὐτοπροσδιορίζονται ὡς σκύλοι, συγκεντρώθηκαν στόν σιδηροδρομικό σταθμό τοῦ Βερολίνου, ἐπικοινωνώντας μεταξύ τους μόνο μέ γαβγίσματα καί ἀλυχτίσματα. Ὁ ψαλμωδός ἐπαληθεύεται 3.000 σχεδόν χρόνια μετά.

Ἀπ' ὅ,τι φαίνεται μάλιστα, ἀνάλογα φαινόμενα θά πολλαπλασιαστοῦν στό μέλλον, ἀφοῦ ἡ πολιτισμένη ἐποχή μας δίνει μεγαλύτερη σημασία στά ζῶα ἀπό ὅ,τι στούς ἀνθρώπους. Θεωρεῖ ἐπίσης φυσιολογικό νά ἐπιλέγει ὁ καθένας νά προσδιορίζεται ὄχι μόνο μέ ὅποιο φύλο θέλει, ἄσχετα ἂν γεννήθηκε ἄνδρας ἢ γυναίκα, ἀλλά μέ ὅ,τι θέλει.

Στό χέρι τῶν γονιῶν!

Ἡ Unesco (ὁ ὀργανισμός ἐκπαίδευσης, ἐπιστήμης καί πολιτισμοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν), μέ βάση στοιχεῖα πού ἀποδεικνύουν τόν ἀρνητικό ρόλο τῶν κινητῶν τηλεφώνων στίς σχολικές ἐπιδόσεις τῶν μαθητῶν, ἔκανε ἔκκληση στά σχολεῖα ἀνά τόν κόσμο νά ἀπαγορεύσουν τὰ κινητὰ τηλέφωνα σέ ὅλες τίς τάξεις. Μ' αὐτή τήν ἀφορμή στήν ἰρλανδική πόλη Greystones οἱ μητέρες ἀνέλαβαν πρωτοβουλία, ἔνωσαν τίς δυνάμεις τους καί ἀποφάσισαν νά μήν ἀγοράσουν στά παιδιά τους smartphone μέχρι νά διαβούν τό κατώφλι τοῦ Γυμνασίου. Τήν

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

ἀπόφαση αὐτὴ στήριξαν οἱ Σύλλογοι Γονέων καὶ Κηδεμόνων τῶν Σχολείων καὶ ἀκολούθησαν οἱ Δημοτικές Ἀρχές τῆς πόλης. Στὴν πόλη Greystones ἀπαγορεύεται πλέον τὸ κινητὸ σέ παιδιά ἀπὸ 3 ἕως 12 ἐτῶν!

Μακάρι νὰ ὑπάρξουν ἀνάλογες προοδευτικές πρωτοβουλίες καὶ στὴν πατρίδα μας, ἢ ὅποια, ὅπως καὶ ἄλλες εὐρωπαϊκὲς χώρες, βλέπει τοὺς νέους τῆς νὰ βυθίζονται στὴν ὀθόνη καὶ νὰ χάνουν τὴν ἀληθινὴ ζωὴ μέσα ἀπὸ τὰ χέρια τους.

Ἐθνικὴ ἀπογραφή στὴν Ἀλβανία

Μέ ἓνα πολὺ συγκινητικὸ βίντεο πού μᾶς γεμίζει ἐλπίδα γιὰ τὸν καταπιεσμένο Ἑλληνισμό τῆς Βορείου Ἡπείρου, τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς νέας γενιᾶς φωνάζουν περήφανα τὸ σύνθημα «Εἶμαι Ἑλληνας», προσκαλώντας ὅλους τοὺς Ἑλληνες Βορειοηπειρώτες νὰ συμμετάσχουν στὴν Ἐθνικὴ ἀπογραφή τῆς Ἀλβανίας, ὥστε νὰ δώσουν τὸ δημογραφικὸ στίγμα τους.

Κόντρα στὴν ἐκστρατεία ἀνθελληνισμοῦ στὴ Βόρειο Ἡπειρο πού προωθεῖται ἀπὸ τὴν ἀλβανικὴ κυβέρνησι, ἢ νεολαία τῆς Ὁμογένειας δηλώνει παρούσα καὶ περήφανη γιὰ τὴν ἑλληνορθόδοξη ταυτότητά της καὶ τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα της. «Στὴν παρούσα ἀπογραφή μᾶς δίνεται ἡ ἱστορικὴ εὐκαιρία νὰ δηλώσουμε ἐλεύθερα τὴν Ἑλληνικὴ ἐθνικὴ καταγωγὴ μας, τὴν Ἑλληνικὴ μητρικὴ μας γλῶσσα καὶ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη μας. Συμμετέ-

χουμε δυναμικά!», ἀναφέρει ἡ ἀνάρτησι τῆς ἱστοσελίδας Himara.gr, πού ἔχει σκοπὸ νὰ παροτρύνει τοὺς Ἑλληνες νὰ ἀπογραφοῦν.

Δέν χρειάζονται πιά «Κασσάνδρες»

Σέ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ σέ ὅλες τίς φάσεις τῆς ἱστορίας ὑπάρχουν οἱ «Κασσάνδρες», πού τὸ μόνο πού βλέπουν μπροστά τους εἶναι οἱ μελλοῦμενες συμφορές. Γι' αὐτὸ καὶ γίνονται συνήθως τὰ πιὸ ἀνεπιθύμητα πρόσωπα. Στὴν ἐποχὴ μας ὡστόσο δέν ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ «Κασσάνδρες» νὰ «προφητεύσουν» τὸ ζοφερό μέλλον τῆς κοινωνίας μας. Τὰ γεγονότα εἶναι πιὸ πειστικά ἀπὸ ὅποιεσδήποτε προβλέψεις: Μόνο τὸν Σεπτέμβριο καθημερινὰ περνοῦσαν ἀπὸ τὰ γραφεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας κατὰ μέσον ὄρο 45 ἀνήλικοι μέ συνθηθέστερο κατηγορητήριο ληστείες ἢ συμμετοχὴ στὴ διακίνηση ναρκωτικῶν. Ὅταν ὅ,τι πιὸ ἀθῶο διαθέτει ἡ ἀνθρώπινη φύσις, ἡ παιδικότητα, ἔχει δηλητηριαστεῖ ἀπὸ ἓνα συνονθύλευμα κακίας, ἐκδικητικότητος, βίας καὶ ποικίλης διαφθορᾶς πού ἐκφράζεται μέ ἐγκληματικὲς ἐνέργειες, δέν σοῦ χρειάζονται «προφήτες».

Αὐτὸ πού χρειάζεται εἶναι νὰ φρενάρουμε τὴν κατρακύλα μας στὴ λεωφόρο τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς προσωπικῆς μας διαφθορᾶς καὶ νὰ τολμήσουμε νὰ κάνουμε στροφή 180°, μήπως καὶ δοῦμε Θεοῦ πρόσωπο!

